

A NAGY PER

CSERNY JÓZSEF
ÉS TERRORISTA TÁRSAINAK
BŰNÜGYE

ISMERTETI A BUDAPESTI BÜNTETŐ TÖRVÉNY-
SZÉK ÍTÉLETÉNEK ÉS MEGOKOLÁSÁNAK TEL-
JES KÖZLÉSÉVEL

STOCKER ANTAL
KÚRIAI BÍRÓ, A FŐTÁRGYALÁS VOLT ELNÖKE

A MAGYAR ORSZÁGOS VÉDERŐ EGYESÜLET KIADÁSA

Budapesti Hírlap nyomdája

ELŐSZÓ.

Vörös uralom, proletárdiktatúra, terror alakútok, Lenin-fiúk! Alig telt el félév, már is mint a rossz álmot elfelejtett benneteket az az osztály, amelynek vagyonát, jólétét és megélhetését elvették, minden napját, sőt óráját megkeserítettétek, s ha a terrornak nem engedve, ellenetek szállani mert köztük valaki, *annak egyenesen a véreére pályáztatok.*

De nem felejtett el benneteket az az osztály, amelynek a kommün hamis bőségszarujából előkerült, másoktól elrabolt tárgyaknak a kiosztásával s a hamis 200 koronásoknak közprédára bocsájtásával eddig soha nem képzelt jólétet biztosítottatok, továbbá soha nem várt hatalmat adtatok a kezébe, beleültetve őket magas közhivatalokba, *kötelességtudás, hozzáértés és szív nélkül*, persze nem azért, hogy vele éljenek, hanem azért, hogy vele visszaéljenek.

Ezek, a fényes múltat titkon visszasírók, legenda körbe és glóriába burkolják a hatalom gyilkos eszközeinek, a terrorfiúknak emlékét, erre vall egy, borközi állapotban szíve keservét kiöntő „ifjú elvtársnak” legközelebb tárgyalandó bűnügye, amelynek adatai szerint ő azért nevezte ki gyilkosoknak a bíróság tagjait s azért fenyegette őket válogatott kínzások

mellett való megöléssel, mert halálra ítélték „*nemzetnek 14 vértanúját*”, Cserny Józsefet és terrorista társait.

Ezt a szentségtörést, ezt az örület diktálta téveszmét ki kell gyomlálni a szívekből, — az a célja a jelen füzetnek, hogy a leghitelesebb adatok, valamint a birói ítélet és megokolása közzétételével levegye a hályogot a tévelygők szeméről s reámutasson arra, hogy „*a nemzetnek 14 vértanúit*” vért szomjazó fenevadak, közártalmú gonosztevők, közönséges gyilkosok voltak, nem pedig a népdalok hősei, avagy az eszmének dicsfényű mártírjai, így gyszázszorosan reá szolgáltak megérdemlett végzetükre.

Ha a füzet ezt a célt csak némi készben is elősegíti, amikor ennek a kiadásai nem volt felesleges.,

Budapest, 192a február hó

A szerző

Cserny József és társai bűnügye.

A „*nagy perben*”, — a Cserny József és társai elleni egyesített bűnügyben *kilenc gyilkosságnak* az elkövetése nyert teljes hitelű bizonyítást a terroristák ellen. Ezek a következők: 1. a Dobsa Miklós huszárszászlós sérelmére 1919. évi április hó 20-an, — 2. és 5. az idősb és ifjabb Hollán Sándor államtitkárok sérelmére 1919. évi április hó 22-én, — 4. a dr. Berend Miklós orvostanárnak sérelmére 1919. évi június hó 24-én délután, — 5. a Madaras Béla orvosnövendék sérelmére ugyanezen napon este, 11-én után, — 6., 7. és 8. a Ferry Oszkár csendőraltábornagy, Borrhy Sándor és Menkina János csendőralezeredések sérelmére 1919. évi július hó 21-én éjjel, Budapesten végrehajtott gyilkosságoknak, — 9. végül a Szigethi Gusztáv dághi lakos kereskedő sérelmére Balatonkenese község határában 1919. évi április hó 30-án végrehajtott gyilkosságoknak az elkövetése,

A kiderített tényállást nem szándékozom ismeretelni, mert ezt a bírói ítélet s annak megokolása teljes részletességgel tartalmazza, *itt csak ezeknek a rettenetes gyilkosságoknak az indító okait fogom feltárni*, amivej megvilágítom azt is, hogy ez esetekben közönséges rablógyilkosságok történtek, végrehajtva az erre szövetkezettek által.

Mielőtt erre rátérnék, röviden el kell mondanom, hogy mi volt tulajdonképen a Cserny-féle alakulat s mily célt szolgált.

Követve az oroszországi példát, a terror alakulatok felállításának Kun Béla volt a kezdeményezője, Cserny József bőrmunkás, később tengerész volt a szervezője, kit Kun Béla azért szemelt ki erre a célra, mert a helyzet kívánta vad természetű egyének ismerte, s vele Oroszországban egy agitációs kurzust már el is végeztetett.

Kétszáz mindenre kész, elszánt legényt toborzott össze önkéntes jelentkezés alapján Cserny József, a terrorvezér, ezeket talpig felfegyverezte, ölésre, gyilkolásra állandóan kész állapotban tartotta, a felvételkor kitanította őket, hogy egy kis burzsujvértől nem kell megijedni, valóságos felvételi vizsgát állottak ki arra nézve, hogy a gonoszságnak a legteljesebb elszántságával rendelkeznek, semmi sem szent előttük, ha kívánják tőlük a saját apjukat és anyjukat (its kések legyilkolni).

Látészólagos céljuk az volt, hogy a fegyveres ellenforradamat bármily módon, bármily erővel és eszközzel letörjék, *valóságos céljuk* azonban *a szabad ölés, a szabad rablás, a szabad garázdálkodás volt*, valamint az, hogy, nem is titkolt kegyetlenkedésükkel és borzalmas cselekedeteikkel állandó rettegésben tartásák Budapest polgárait, továbbá az általuk terror célokból felkeresett vidékeknek a lakosait.

A valóságos célt csakugyan fölérték, mert a legnagyobb lelki nyugalommal ölték le a nekik nem tetsző békés polgárokat, rabolták ki őket, s ezzel kivívták a „*félelmetes és rettenetes*” jelzőket csapatjaik számára.

Az ellenforradalom letörésében azonban már kevésbé jeleskedtek, mert pl. az 1919. évi június 24-iki ellenforradalom alkalmával a szovjetháznak talpig felfegyverkezett házi terroristái — hiteles tanúvallomás szerint — az első monitor-lövésre otthagyták a vezetők tanyáját, az épületnek a Mária Valéria-utcai részéhez futottak, itt lapultak meg biztos fedezet alatt addig, amíg a vöröskatonaságnak nagyobb csapata a helyszínére érkezett.

Egyben azonban következetesek voltak, sőt a testvéri szeretetnek a ragyogó példáját is mutatták, t. i. az ellenforradalmárnak megtett áldozatokat haláltusá-

juk közepette *mindig kirabolták*, elvették tőle óráját, láncát, gyűrűit, tárcáját, pénzét, sétabotját, sőt azoknak vergődő testéről lehúzták a cipőket és a ruháikat is, s ezeket maguk között testvériesen felosztották.

A terrorfiúk lelki világának ehhez a hű alaprajzához még egyet kell hozzáadnom, s ez az, hogy *ötletes ravaszsggal* tudták kikerülni bűncselekményeik méltó megtorlását, — tét biztos fogásuk volt, amelyeknek egyike vagy másika „*salvus conductus*” biztosított a számukra, — vagy azt állították a legyilkolt egyénről, hogy szökni akart, ezért kellett lelőni, — vagy a szárandó áldozatokat ellenforradalmároknak tüntették fel haláluk után.

Ez a ravaszság azonban gyenge ok a tisztán látók előtt s nem téveszthet meg senkit a valóság felismerésében, mert a letartóztatásokat mindig oly tömegerővel végezték, hogy a fegyvertelen áldozati bárány a szökésre még gondolni sem merhetett, mert továbbá erre az utóbbi fogásra azért volt szükség, hogy ezzel a bűnüldözést megelőzzék, megegyeztek ugyanis a felsőbb rendőri állásokba helyezett cinkostársaikkal abban, hogy ezek ily címen behunyják a szemekét, elsimítják a következményeket és megghiúsítják a nyomozásnak esetleges eredményeit.

Hogy ennek az igazolására egy-két példát, hozzak fel, utalok arra a gálád szemfényvesztő eljárásra, hogy a Dobsa Miklós meggyilkolása miatti Goldberger (Schön) Gábor ellen indított nyomozásnak az iratait — *betekintés ürügye alatt* — a belügyi népbiztoság politikai osztályának a főnöke, a hírhedt *Klein-Korvin Ottó* s ennek a titkára *Sallay György*, magukhoz kívánták s *az iratokat egyszerűen eltüntették*, Goldberger (Schön) Gábor továbbra is helyén maradt, egy hajszála sem görbült meg, — hogy a íkét HoHán megöletése ügyében indított nyomozás azzal a csodálatos eredménnyel végződött, *hogy a két Hollóul a Lánchíd-főnél megállított autóról a vörösörök kezei közül a fehér ellenforradalmárok kiragadták, elrabolják s a megszállott területre vitték át*, — végül, hogy a dr. Berend Miklós, a Madarász Béla és a csendőrtisztek meggyilkolásáért egyáltalán nem is indítottak nyomo-

zást, valószínűleg azért, mert akkor a proletárgyermekeknek a magánházakban való fűrésztése volt napirenden, s ennek az ellenőrzése képezte a vörös rendőrség legfőbb feladatát.

Azt hiszem, hogy az eddig ismertetett adatok a *vértanú-koronának* a legtöbb ágát már letörték, de a megmaradt roncsokat sem tűri meg az „*Igazság*”, ami kézenfekvő, ha a kilenc gyilkosságnak az indító okait vesszük vizsgálat alá.

Mit vettek az áldozatok a tanácsköztársaságnak, a terrorfiúknak, az erőszakon alapult uralomnak? Semmit, épen semmit, legkevésbé olyat, amiért az: életükkel (kellett lakolniok!

Ennek igazolására lássuk egyenkint az eseteket.

Dobsa Miklós zászlós, a 19 éves viruló ifjú meghalt azért, mert a szovjet-háznak egy terrorista kapuőrétől tudakozódott aziránt, hol kaphatná mását elvesztett igazoló okiratainak, mert ez elfogta s a vörös-őrséghez Goldberger (Schön) Gábor elé vezette, mert ez az emberi érzésekből teljesen kivetkőzött, porkoláb szolgálatot teljesítő *semmisség*, hatalmi göggyében kihallgatás nélkül *gazembernek* nevezte, mire a zászlós gúnyosan elmosolyodott, — ez a mosoly volt a végzete, ezért küldte őt Goldberger (Schön) Gábor a Csernyék kínzó kamrájába, a halál torkába.

S hogyan halt meg ez a szegény fiú? A Cserny József utasítására vele végezni hivatott terrorista pribékek, Groó Géza és Nyakas Nagy János, ráparancsoltak, hogy a pincében levő szénrakásban előre ássa meg a sírját, amikor ezt megtenni vonakodott, a bestiák összeverték, az állkapcsát és a karjait összetörték, majd közvetlen közelből 2-2 revolverlövessel agyonlőtték, — ezután az óráját, a pénzt s a ruháját elrabolták s a hulláját a Dunába dobták.

Szovjet-történetíró! Ha egyszer valamikor a „Vörös Újság” ragyogó stílusában — az elemi iskolások épülésére — megírod ennek az ellenforradalmi ténykedésnek a történetét, mivel okolod (meg, hogy egy mosoly s az összetört vértanúnak a halála egymással arányban állanak? Engedd meg nekem, hogy addig, míg az idevágó Marx-i elméletet velem megismerteted,

ezt a cselekedetet közönséges rablógyilkosságnak minősítsem.

Miért halt meg a két Hollán? A megboldogultak talán még maguk sem tudják, mi kinyomoztunk; — meghaltak azért, mert *véletlenül* a tűszok listájára kerültek.; mert *véletlenül* Lázár Andor Endre „szélső gyerekek” kapta ezt a listát, akinek a katonai szolgálat alól való felmentési kérvényét — mint alaptalant — az ifjabb Hollán elutasította, — mert *véletlenül* zimankós, zord idő volt, a bekísérő vörösörök fáztak, nehéznek találták a szolgálatot, ez okból a tűszokkal már útközben végezni akartak, mert *véletlenül* ezen a listán szerepelt Payr Vilmos államtitkár neve, kit Cserny József lovassági tábornaknak vélt s akinek a leölését Lázár Andor Endrének már a névsor felolvasásakor a lelkére kötötte, mert végül *véletlenül* 8 egyén helyett csak 4-et találtak otthon, így Csernynek a várható haragját egy kis burzsujvérrel kellett megelőzni és kiengeztelni.

Hol itt az ellenforradalom? Ítélje meg ezt a legvadabb kommunista, megnyugszom az ítéletében, — nem is merték a jelentéstételkor azt állítani Cserny előtt, hogy ellenforradalmárokkal végezték, — a másik minta volt a két áldozatnak a halotti búcsúztatója: „Szökni akartak, azért lelőttük.” Persze, ebből sem volt igaz egy szó sem, ez is felháborító gyilkosság volt, mint a többi.

Mi volt a bűne dr. Berend Miklósnak, a világhírű gyermekorvosnak, aki egy súlyos beteghez sietett, hogy annak az életét megmentse és útközben a saját életét elveszítette? Megabcúgolta Kun Bélát — *felségsértés* — zsebkendőjével lobogtatott a nemzetiszínű monitorok felé s azt kiáltotta telve lelkesedéssel: „Feltámadt Magyarország!” — *hazaárulás*. — Ezekért kellett meghalnia, ezekért fogták sortűz alá a Mária Valéria-utca védelme alatt meglapuló, de egy védtelen ember láttára egyszerre hősszé vált terroristák s a Cserny József utasítására már a földön fekvő állapotában háromszor belelövő Schön Béla megszökött terrorista.

Így nézett ki a Mária Valéria-utcai ellenforradalom! Legyen szabad annak a nézetemnek kifejezést adni, hogy „*a hősök, a nemzet vértanú*” irányt tévesztettek akkor, amidőn a monitorok helyett a védtelen burzsujra vetették magukat, s ezt brutálisan és ok nélkül legyilkolták, ámde mint mindent, úgy ezt is meg lehet érteni, ez a-kisebbik csata 15.000 korona kékpénzt, 25-30 ezer korona fehérpénzt, aranyórát, aranyláncot, ezüst fejű botot, úri cipőket és ruhákat jövedelmezett hadizsákmány gyanánt, a másik csatában pedig csak golyókat lehetett volna kapni, ami épen nem tartozik a hasznos befektetések közé.

Hát a szegény Madarász Béla orvosnövendék mit vétett és miért lakolt az életével? Szigorlatra készült lázas sietséggel, hogy a háború miatt megszakított tanulmányait mielőbb befejezhesse, az ellenforradalom napján esti 11 óráig világított egyetlen lámpájával, holott a megijedt vörösek — az ő tudtán kívül — esti 10 órán túl halotti csendet parancsoltak a városra, — azért ütötték, pofozták megkötözött, tehát védtelen állapotában, azért szurkálták rohamkéssel és szuronyokkal s azért dobták még élő állapotban a Dunába, mert reáfogták, hogy fényjelzéseket adott, de hogy kinek, mi módon, és mily célból, ennek a titoknak a megfejtésével adósok maradtak a gyilkosok.

Nem is ez volt az oka a gyilkosságnak, hanem az, hogy az ellenforradalom letörésének örömnépét egy kis burzsujvérral kellett melegebbé, családiasabbá lenni, Lobi Mór terrorista, aki ezen a napon d. u. dr. Berend Miklós lelövésében már részt vett, még egy hőstettet akart a saját javára elkönyveltetni, ezért vagdalta össze rohamkésével a tehetetlen Madarász Bélát, sőt társai előtt azt is kijelentette, hogy még az éjjel egy egész családot fog kiirtani, szerencsére ezt a tervet a jól végzett munka után a Küvér Lajos nyomozónál rendezett áldomásívás mámorában elfelejtette.

Lássuk Ferry Oszkár nyugalmazott csendőr altábornagy, Borrhy Sándor és Menkina János csendőralezredeseknek rettentő bűneit. Egy a saját sorsával elégedetlen, a másoknak jólétét irigylő, irodai alkalmazásban levő csendőrtalízt, *a névtelenség aljas me-*

zébe bújva, azt a feljelentést tette a vörösörség országos főparancsnokságánál, hogy a szegedi kormány rendszerváltozás esetére Ferry Oszkár altábornagyot a csendőrség élére állítja főfelügyelői minőségben, Borrhy Sándort szemelte ki a budapesti csendőrkerületi parancsnokának, Menkina Jánost pedig parancsnoknelyettesnek, természetesen azt is hozzátette áruló soraihoz, hogy a csendőrlisztek fehér érzelműek. — A feljelentett csendőrtisztek erről a tervről jóformán mi sem tudhattak, mert az időben Szegedről ide valami hírt hozni egy volt a lehetetlenséggel. — Ezt a hóhérok, nem vették figyelembe, Klepkó Hantos Ede, a vörösörség főparancsnokságának politikai megbízottja, a feljelentett egyének kihallgatása nélkül kiadta a rendeletet, hogy a csendőrtisztekkel végezni kell, Cserny József és társaira bízta ezt a feladatot. Három napig kínozták őket, hogy kivegyenek belőlük valamit, de eredményt el nem értek, erre a leggyalázatosabb halállal, akasztással végezték ki őket és súlyzókkal megakasztott összetört tetemeiket a Dunába süllyesztették, hogy gázságuk tanújelei soha napfényre ne kerülhessenek.

S hogyan haltak meg ezek a magas állású egyének! Az egyik terrorfiú arcul verte az altábornagyot, mert azon parancsának, hogy a bőrnadrágját csókolja meg, nem engedelmeskedett, — Menkina János alezredest kétszer akasztották fel, mert egyszer a kötél elszakadt alatta s a földre zuhant. Ugyanőt az egyik soffőr az akasztófán lógó állapotában arcul verte, hogy megmutassa, hogy neki is van olyan kemény szíve, mint azoknak a társainak, akik az akasztást végezték.

Csupa vérlázító borzalom s mindez miért? Mert egy a vörösekhez pártolt renegát hazug híreket költött róluk, mert annak valóságát elhinni gyönyörűség, valótlanágát kinyomozni azonban a vörös uralom ellen elkövetett bűn lett volna, mert *egy újabb semmiből lett valaki*, Klepkó Hantos Ede, ezt így akarta, mert végül csendőrtisztek voltak, ahhoz a katonai alakulathoz tartoztak, amelynek a vörösek s politikai jogelődjeik kezdettől fogva halálos ellensé-

gei voltak. — *Ezek voltak az ő bűneik, ezért lakoltak a halálok halálával.*

Beszámolok végül Szigeti Gusztáv déghi kereskedő bűnéről is, akit Csomor Gábor terrorista, a csendőrtiszteknek egyik gyilkosa, *az eszme lovagja*, 2 lövéssel, 16 késszúrással s haldokló állapotban a Balatonba dobással fosztott meg az életétől, sőt a jobb fülét is levágta, mert ennek felmutatásával igazolta Veszprémben a terrorcsapat parancsnoka előtt, hogy a reábízott feladatot hősiiesen végrehajtotta. — *Az eszme lovagja azonban nem szerelemből dolgozott, hanem az, összelopkodott terror kasszából részére kiutalt szerény 5000 korona jutalomért végezte ezt a tökéletes munkát.*

Miért halt meg ez a jólelkű ember? Azért, mert megengedte a vörösök által üldözött gróf Festetten Sándor volt hadügyminiszternek, hogy pár napon át az ő tulajdonát képező, de általa nem lakott síófoki házában keressen és találjon menedéket.

Ha ez a gróf Festetich Sándor valami notórius gonosztevő lett volna, s a törvényes bűnüldözés elől akarta volna őt a nevezett kereskedő rejtegetni, ebben az esetben a magyar büntető törvénykönyv szerint egyszerű bűnpártolás vétsége esett volna a terhére, amit a törvény fogházbüntetéssel sújt, — a vörösök fütyülnek a büntető törvényekre, sőt az egész törvénykezésre, náluk az volt a törvény, aki burzsuj, s nekik nem: tetsző dolgot végez, azt le kell ölni. Ez volt a tanácsköztársaság *oroszszági ízű jogos védelme*, mi az új eszmék magaslatára emelkedni nem tudó egyének, az elcsapott *osztálybíróságnak* a tagjai, ezt bátrak voltunk gyilkosságnak minősíteni.

Az igazság csalhatatlan és hü tükrével idevelített ezeket a rémképeket a maguk valóságában bemulatva kérdem már most minden józan gondolkodású embertől, *kik voltak itt a bűnösök?* Azok-e akik a gyalázatos terror ellen még gondolatban sem vétettek, megadással, szó nélkül a pribékjeiket megvetve, a jobb jövő reményében glóriás martírhalált szenvedtek, — avagy azok, akik mint a pokloknak felszabaldult ördögei, az erdőknek a dúvadjai, a csatornáknak

a söpredékei *költött ürügyek* miatt *szétmarcangolták* az *áldozatok testét* s *utolsó perceikben is meggyalázták bennük az emberi méltóságot.*

Azt hiszem erre a kérdésre nem nehéz felelni, s ezen nem lehet vitatkozni, — *itt a bűn megfojtotta az erényt, a gaszág legyőzte az igazságot, a lator ítelt az ártatlan felett,* az emberi gonoszság az osztályharcnak elvadított brávoiból azért tört ki ily elemi erővel, mert— épúgy, mint a híres kommunista plakát iszákos emberének első pohár itala — *a burzsujvér édes és mámorító volt,* hiszen a boszú fűszerezte.

Ifjú elvtárs! ki a büntető bírákban gyilkosokat láttál, ezek után is fenntartod-e különvéleményedet? Kötve hiszem, nagyon kimutatnád vele, hogy *hiányos ítélőképességű* *egyén* vagy, már pedig erre a kvalifikációra jelenleg nincsen szükség, mert most nem Cserny Jóskaék ülnek a bírói emelvényen.

Mert olyan eset is volt ám, amiről te még nem is tudsz ifjú elvtárs, *a te ideáloed, a vértanúk teteje.* Csernyi József, a vörös uralom nagyobb dicsőségére, beleült a bírói székbe; részint mint tárgyalási elnök, részint mint ítélőbíró szerepelt az ügynevezett forradalmi törvényszéknél, nyilván azért, hogy az igazságszolgáltatás, terén is „*termelő munkát*” végezzen.

Két ügyben való szerepléséről hivatalos iratok tesznek tanúságot, az egyik a dr. Stenczel-Nikolényi-féle állítólagos ellenforradalmi ügy, a másik a Farkas István hivatalos ellen rémhírterjesztés miatt indított bűnügy — az előbbiben a főtárgyalást Cserny József vezette elnök minőségben, a másikban előadó bíróként működött *a szovjet igazság: kiderítése* érdekében.

Mind a két ügyben *hatalmas termelő munkát* végzett, ezt tagadni nem lehet, — az előbbi: ügyben 8 egyént ítelt a bölcs vezetése alatt álló tanács halálra: s közülök kettőt ki is végeztetett, az utóbbiban csak egyet, mert több vádlott nem volt;

Az igazság szekerének rúdja azonban mind a két ügyben erősen félrecsavarodott és pedig azért, mert a „*bírák*” azt az egyenes út helyett görbe utakra terelték.

A dr. Stenczel-Nikolényi ügyben ugyanis a tárgyalást megelőző napon, a vádlottak és a tanúk kihallgatása előtt, Rákos Ferenc, a forradalmi törvényszék elnöke és László (Löwy) Jenő, az összes forradalmi törvényszékek fővádbiztosa, az elnöki székbe meghívott Cserny Józsefnek egy kávéházban *utasítást adtak arra, hogy az összes vádlottakat halálra ítélje és ítéltesse*, így előre elkészült az ítélet, korábban kialakult a jogi vélemény, mint kellett volna, s mindez azért történt, mert Cserny József nem volt az az ember, aki ezt a kis baráti szívességet megtagadni képes lett volna, híve volt annak a közmondásnak, *hogy az apró ajándékok erősítik a barátságot*.

A Farkas István-féle ügyben is előzetesen meg egyezett Cserny József *előadó bíró* a tárgyalás elnökével, hogy túl sok lévén a szovjeturalom megdőlését jósolható rémhír, az első rémhír terjesztőt, aki a kezeik közé kerül, halálra fogják ítélni, ebből magyarázható meg a bírói tanácskozásnak az a szokatlan formája, hogy *az előadó bíró úr* javaslatát nem szóbelileg, hanem *jelképesen* terjesztette elő, letett az asztalra egy golyóra töltött revolvertöltényt, mire a talányok megfejtésében jeleskedő *elnöklő elvtárs* elérte a célzást, kijelentette: „*Persze, halálbüntetésre ítéljük.*”

Szegény Farkas István, ha a tanácskormány kegyelme *széreny életfogytiglani fegyházra* nem változtatta volna át a büntetésedet, az ételleddel lakoltál volna *a rébuszokban dolgozó igazmondás következtében*.

Kedves elvtárs! Ezeket a terrorista bűnperben ítélet tárgyává nem tett eseteket neked azért írtam le, hogy *a vértanúk vezérének* ezeket az elszámolatlan földi adósságait is eléd tárjam, mi ezt megtorlás, tárgyává nem tehetjük, de azt hiszem, hogy az Egek Ura ezidőig már ezekért is felelősségre vonta pártfogoltadat, s ezzel a vértanúi előléptetés ott fent aligha dugába nem dőlt, így korán előlegezted a meg nem érdemelt kintüntetést védenced számára.

Ezzel a rémségeknek ezt a korrajzát befejeztem» s átadom a szót a nálamnál ékebben szóló ítéletnek, mely egész terjedelmében a következő:

A budapesti büntető törvényszéktől.

Bkgy. ⁸⁹³¹1919. sz. szám.

A magyar köztársaság nevében!;

A budapesti büntető törvényszék gyilkosság bűntette és más bűncselekmények miatt Cserny József és társai ellen a budapesti államügyészségnek 24402/1919., 40766/1919., 30928/1919., 28788/1919., 45562/1919., 38034/1919. és 40304/1919. a. u. számú vádirataiban foglalt vád felett a dr. Stocker Arital cúriai bíró mint elnök, — dr. Csekmanek Rezső, dr. Keresztessy Gyula, Nagy Béla és dr. Gebhardt Károly büntető törvényszéki bírák, valamint dr. Csetényi Andor, és dr. Szücs Ferenc törvényszéki jegyzők, mint jegyzőkönyvvezetők részvételével, — dr. Váry Albert főállamügyésznek, mint közvádlónak, az előzetes letartóztatásban levő Cserny József, Goldberger Schön Gábor, Groó Géza, Mészáros Sándor, Berdon Rudolf, Karsai József, Karsai Józsefné, Katona Sándor, Kovács Ferenc, özv. Hamary Miklósné, szül. Neurath Bella, Löbl Mór, Steiger János, Papp Sándor, Küvér Lajos, Max Miksa, Polánszky Lajos, Bonyhádi Tibor, Kakas Ferenc, Csömör Gábor, Neumayer Nagy Géza, Löscher Márton, Bartalos István, Tóth József, Cseh László, dr. Vajda Zoltán, Poór Polatsek Ernő vádlottaknak, továbbá dr. Erős Vilmos, dr. Képes Bernát, dr. Radó Károly, dr. Rác Miksa, dr. Reiner László, dr. Rejtő Árpád, dr. Rezik József, dr. Póka Ervin, dr. Just László, dr. Léderer Antal, dr. Révész Géza, dr. Gál Jenő, dr. UHmann Lajos, dr. Vekerdő Géza, dr. Török László, dr. Domonkos Jenő, dr. Resofszky Sándor, dr. Bakonyi Pál, dr. Domokos Andor, dr. Bárdos Bernát, dr. Gyar-

mati Lajos, dr. Sztatényi Valér, dr. Vilcsek József, dr. Ács Jenő budapesti ügyvédeknek, mint védőknek v jelenlétében, Budapesten 1919. évi november hó 24., 25., 26., 27., 28., 29., december 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. napján, a 4039/1919. M. E. számú rendelettel szabályozott gyorsított bűnvádi eljárás rendes szabályai szerint megtartott főtárgyalás alapján, a vád és védelem meghallgatása után, meghozta a következő

ítéletet:

I. A budapesti büntető törvényszék 1919. évi augusztus hó 4-ike óta előzetes letartóztatásban levő Cserny József, született és lakik Budapesten, 27 éves, ref. vallású, nőtlen, 5 elemet járt, írni olvasni tudó, nyolc évig volt tengerész, vagyontalan, apja Cserny József, anyja Mihók Paula, vádlottat, azok miatt a cselekmények miatt, hogy:

1. mint a tanácsköztársaság fenntartása érdekében gyilkosságra szövetkezett terrorista csapat parancsnoka, a csapat tagjait olyan általános tanítással látta el, hogy a burzsujt nem kell kímélni, le kell ölni, s őket magatartásával, nyilatkozataival, biztatósaival, dicséréteivel, buzdításaival, jóváhagyásaival, gyilkosságra állandóan kész, lelki és fizikai állapotban, ölésre alkalmas fegyverekkel ellátva készenlétben tartotta s hogy Budapesten, 1919. évi április hó 20-án délután pedig a terroristákhoz Goldberger (Schön) Gábor általi legyilkolására odaküldött s eléje állított Dobsa Miklósrá nézve Groó Gézának és Nyakas Nagy Jánosnak azt az utasítást adta: „vigyétek a pincébe!” magatartásával, kézlegyintéssel és Goldberger (Schön) Gábor üzenetének Groó Géza és a szökésben levő Nyakas Nagy János terroristák részére való továbbadásával Groó Géza és Nyakas Nagy János terroristákat szándékosan reábirta, hogy Dobsa Miklóst előre megfontolt szándékkal megöljék;

2. az, 1. pontban körülírt általános magatartásával és Budapesten, 1919. évi április 22-én este Lázár Endre, általa is mindenre késznek, elszántnak, vérengzőnek és „szélső” gyerekeknek ismert terroristát

„ha pucol, a többit tudod” „Lázár ide le mész!” „ez volt az a gazember, ahol találjátok, ott végezzetek vele! „te már tudod!” kijelentésekkel azoknak a tűszoknak összeszedésére küldve, amely névsorban id. és ifj. Hollán Sándor is foglaltatott, Mészáros Sándor és a szökésben levő Lázár Endre terroristákat szándékosan reáírta, hogy nevezettek id. és ifj. Hollán Sándort előre megfontolt szándékkal megöljék;

3. az 1. pontban körülírt általános magatartásával Löbl Mór, Steiger János, a szökésben levő Rosen Antal, Weisz József, Alexandrovsky Leó és Trailla György terroristákat és Budapesten 1919. évi június hó 24-én délután a Mária Valéria-utcában a szökésben levő Schön Béla terroristát, szóbeli paranccsal szándékosan reáírta, hogy nevezettek dr. Berend Miklós Orvostanárt előre megfontolt szándékkal megöljék; továbbá a meggyilkolt dr. Berend Miklóstól a gyilkos terroristák által rablás büntette útján elvett pénzből 23 darab 200 koronás pénzdarabot és az azt tartalmazó pénztárcát, tudva, hogy az rablás útján jutott a gyilkos terroristák kezébe, a tanácsköztársaság fenntartása érdekében jogtalan vagyoni haszon végett megszerzett;

4. az 1. pontban körülírt általános magatartásával és Budapesten 1919. július hó 21-én Papp Sándor és Bonyhádi Tibor terroristákkal egyezően adott utasítása és intézkedésével az erre a célra önként jelentkezett Kakas Ferenc, Csomor Gábor, Neumayer Nagy Géza, Löscher Márton, a szökésben levő Pető István és Trailla György terroristákat szándékosan reáírta, hogy ezek a Budapesten 1919. évi július hó 18-án az ellenforradalom szervezésének gyanúja miatt letartóztatott és a Mozdony-utcai terrorlaktanyába beszállított Ferry Oszkár csendőr altábornagyot, Borhr Sándor és Menkina János csendőr alezredekereket 1919. évi július hó 22-ére virradó éjjel előre megfontolt szándékkal megöljék, s mind e cselekményeit a tanácsköztársaság fenntartása érdekében követte el;

bűnösnek mondja ki mint a Btkr. 69. §. 1. pontja szerinti felbujtót, a Dobsa Miklós, id. Hollán Sándor,

ifj. Hollán Sándor, dr. Berend Miklós, Ferry Oszkár, Borhy Sándor és Menkina János sérelmére elkövetett, összesen tehát 7 rendbeli a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetésében, valamint a dr. Berend Miklós sérelmére elkövetett, s a Btk. 370. §. 1. bekezdésében meghatározott orgazdaság büntetésében.

H. Az 1919. évi augusztus hó 27-étől letartóztatásban levő Goldberger (Schön) Gábor 23 éves, budapesti születésű és lakos, izr. vallású, nőtlen, főgimn. érettségije van, joghallgatónak volt beiratkozva, katonára volt a m. kir. 17. honv. gyalogezredben több mint 2 évig, vagyoni alán, apja Goldberger Jakab, (örökbefogadó apja Schön Jeremiás volt, ez az örökbefogadási) szerződés azonban letartóztatása óta bírósággal felbontatott) anyja Engel Sarolta, vádlottat azok miatt a cselekményei miatt, hogy mint a tanácsköztársaság politikai megbízottja, hatósági jogkört bitorolva, Budapesten 1919. évi április hó 20-án dél után Cserny Józsefhez, intézett azzal a telefoni és írásbeli felhívással, utasításával és kijelentésével, hogy: „azt a manust, vagy hólyagot, vagy ipsét gajdeszbe kell tenni” vagy: „ezt a manust gajdeszbe kell küldeni, gajdeszre kell küldeni” vagy: „átküldök hozzád valakit, küld el angolosan!” vagy: „Cserny elvtárs, küldtem valakit, nem kell egészen hidegre, — angolra — tenni, csak úgy félig” — „hát tegyen vele, amit akar” — „igen egészen” — vagy: „most küldök egy hetyke legényt, végezzenek vele angolosan, vagy: „küdjék gajdeszbe” vagy: „ezt az embert haza kell küldeni!” s azzal az intézkedésével, hogy az eléje állított Dobsa Miklós huszársázlóst a fenti üzenettel minden jogalap s indok nélkül, s teljesen önkényesen a gyilkosságra szövetkezelt, — ölésre mindenkor kész lerroristák vezéréhez Cserny Józsefhez küldötte, Groó Géza és a szökésben levő Nyakas Nagy János terroristákat, — kiknek Cserny a (Schön) Goldberger Gábor által közölt utasításokat továbbította, — szándékosan reábirta, hogy nevezettek Dobsa Miklóst előre megfontolt szándékkal! megöljék; — hogy továbbá 1919. évi május hó elején Budapesten, a fent

körülírt hatósági jogkört bitorolva, a hivatali szobájába levő N. N.-t azzal a fenyegetéssel, hogy ha meg nem adja magát, úgy ellenforradalomban való részvételi gyanúja miatt letartóztatott szüleit megöleti, ellenkező esetben mindannyiokat szabadon engedni, arra akarta kényszeríteni, hogy vele házasságon kívül nemileg közösjön,

bűnösnek mondja ki mint a Btkv. 69. §-nak 1. pontja szerinti felbujtót, a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetében és a Btkv. 232. §-ának 1. pontjában és a Btkv. 65. §-ában meghatározott erőszakos nemi közöselés kísérletének büntetésében.

III. Az 1919. évi szeptember hó 2-ától letartóztatásban levő:

Groó Géza budapesti születésű és lakos, 33 éves, ág. evang. vallású, nőtlen, 4 elemít járt, ír, olvas, 10 évig szolgált a tengerészeknél, hadifogságban nein volt, vagyontalan, apja Groó Béla, anyja Ónodi Ficsor Franciska, vádlottat amiatt a cselekménye miatt, hogy mint a terrorcsapat tagja a tanácsköztársaság fenntartása érdekében, Budapesten a csapat laktanyáját képező Teréz-körúti Batthyányi-palota pincéjében 1919. évi április hó 20-án délután Dobsa Miklós honvédhuzár zászlóst a szökésben levő Nyakas Nagy Jánossal együtt és közösen álkapocscsont és felkarcsontok törését okozó kínzásokkal és 4 revolverlövessel előre megfontolt szándékkal megölte, bűnösnek mondja ki, mint a Btkv. 70. §-a szerinti tette társai a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetésében.

IV. Az 1919. évi augusztus hó 6-lót fogva, letartóztatásban levő:

Mészáros Sándor csorvási születésű, Budapesti lakos. 23 éves, ref. vallású, nőtlen, 4 elemít járt, ír, olvas, vagyontalan, a 101. volt közös gyalogezredben szolgált a leszerelésig, nem volt hadifogságban, apja Mészáros Imre, anyja Botyánszky Teréz, vádlottat amiatt a cselekménye miatt, hogy mint a tanácsköz-

társaság fegyveres erejének, a Bandi-féle terrorcsoapatnak tagja, a tanácsköztársaság fenntartása érdekében Budapesten, 1919. évi április hó 23. napjára menő éjjel idősb Hollán Sándort közvetlen közelből a fejére irányított revolverlövessel előre megfontolt szándékból megölte, bűnösnek mondja ki a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetésében.

V. Az 1919. évi augusztus hó 20-ától letartóztatásban levő Berdon Rudolf békéscsabai születésű, budapesti lakos, 32 éves, róm. kath. vallású, nős, egy gyermek atyja, 4 elemit és 2 polgárit végzett, ír, olvas, vagyontalan, vizsgázott, gépkocsivezető és önálló iparos, volt 101. közös gyalogezredben szolgált, de Pilsenben Skoda-gyárban teljesített szolgálatot, apja Berdo Miklós, anyja Héjas Zsuzsanna, vádlottat, amiatt a cselekménye miatt, hogy mint a vörösörség sofförje. tehát a tanácsköztársaság fegyveres erejének tagja, a tanácsköztársaság fenntartása érdekében a túsökként jogtalanul letartóztatott Szlavek Ferenc, Karátson Lajos, id. és ifj. Hollán Sándor sértetteknek személyes szabadságuktól való megfosztásában szándékosan közreműködött azzal, hogy a helyszínén gépkocsival megjelent és az arra feltett nevezett egyéneket lakásukról elszállította, s a nevezettek testi és lelki bántalmakban megnyilvánuló sanyargatást szenvedtek, bűnösnek mondja ki a Btkv. 323. §-ának első bekezdésében meghatározott s annak utolsó bekezdése szerint minősülő 4 rendbeli személyes szabadság megsértésének vétségében,

Ví. Az 1919. évi augusztus 7. napja óta letartóztatásban levő Karsai József, kismóricidai születésű, budapesti lakos, 37 éves, róm. kath. vallású, nős, egy gyermeke van, 6 elemit járt, ír, olvas, vagyontalan, postai altiszt, a volt 19. közös gyalogezredben katonai szolgálatot teljesített, orosz fogságban volt 33 hónapig. Szibériában élt a Murmann-parton, apja Karsai József. anyja Molnár Katalin, vádlottat amiatt a cselekménye miatt, hogy Budapesten, 1919. évi március és április havában, közelebbről meg nem határozható napokon, a tanácsköztársaság fenntartása érdekében, a háború tartama alatt, a saját lakásán s az udvaron Kovács Fe-

renc, Katona Sándor és a Hollánokat megfigyelő tle-
teklivek előtt oly módon és oly hangon, hogy azt a
házban lakók is meghallhatták, tehát nyilvánosan és
gyülekezeten tett következő kijelentésével: „most itt a
proletár diktatúra, s az alkalom, hogy a Hollánokon
megbosszuljam magamat!-, „ha be kell vonulnom a
katonasághoz, s ez alatt a családomnak valami baji
lesz, a Hollánokat legyilkolom!”— a munkásosztályt a
polgári osztály elleni gyűlésre izgatta, továbbá a pro-
letárdiktatúra dicsőítésével a tulajdonjog; intézmény
ellen izgatott, bűnösnek mondja ki a Btkv, 172. §-ának
2-ik bekezdésében meghatározott és az 1912. évi LXIII.
t.-c. 19. §-a szerint minősülő izgatás büntetében.

VII. 1919. évi augusztus 7. napja óta letartóztatás-
ban levő Karsai Józsefné szül. Bogár Irén, ásváni
(Györmegye) születésű, budapesti lakos, 36 éves, róni.
kath. vallású, férjes, 1 gyermeke van, posta altiszt
neje, G elemít járt, ír, olvas, vagyontalan, apja Bogár
József, anyja Lázár Háni, vádlottat, azok miatt a cse-
lekményei miatt, hogy:

1. Budapesten, 1919. évi április hó és május havá-
ban, közelebről meg nem határozható napokon, a ta-
nácsköztársaság fenntartása érdekében, a háború tar-
tama alatt a saját lakásán és az udvaron Kovács Ferenc,
Katona Sándor és a Hollánokat megfigyelő detektívek
előtt oly módon és oly hangon, hogy azt a házban la-
kók is meghallhatták, tehát nyilvánosan és gyülekeze-
ten tett következő kijelentésével: „ha visszajön a ki-
rályság, Hollánéknak a nyakát fogja elválni, — kést
szeretne Hollánék hasába szúrni, Hollánné gyalazza a
diktatúrát, — a sántának (t. i. egyik Hollán) is leka-
nyarítom a nyakát! Pétert és Andrást (Hollánok) is le
kellene tartóztatni”, a munkásosztályt a polgári osz-
tály elleni gyűlésre izgatta, továbbá a proletárdikta-
túra dicsőítésével a tulajdon jogintézménye ellen iz-
gatott.

2. Budapesten, 1919. évi április hó 23-án Katona
Sándor és Kovács Ferencsel együtt és közösen, a ta-
nácsköztársaság fenntartása érdekében, Hollán Mik-
lóst törvényellenesen elfogatta, akit május 1-ig fogva
tartottak, s aki letartóztatásának ideje alatt testi és

lelki sanyargatásoknak volt (kitéve, amennyiben ott súlyos büntetések és kínzások előadásával s kilátásba, helyezésével sanyargatták — bűnösnek mondja (ki a Btkv. 172. §-ának 2-ik bekezdésében meghatározott és az 1912. év, 63. t.-c. 19. §-a szerint minősülő izgatás büntetében, továbbá mint a Btkv. 70. §-a szerinti tettestársat a Btkv. 323. §-ának első bekezdésében meghatározott, a 2-ik bekezdés 1-ső tétele és utolsó bekezdése szerint minősülő személyes szabadság megsértésének vétségében.

VIII. Az 1919. évi augusztus hó 7-től letartóztatásban levő Katona Sándor, makói születésű, budapesti lakos, 34 éves, ref. vallású, nő, gyermektelen villany-szerelő, 5 elemi végzett, ír, olvas, vagyontalan, katona volt, az 5. vartüzereknél és az orosz fronton 32 hónapig a világító gépnél teljesített szolgálatot, apja Katona János, anyja Báranyi Rozália, vádlottat ama cselekményei miatt, hogy:

1. mint a tanácsköztársaság uralma alatt a Hollán-féle ház bizalmi embere Budapesten, 1919. évi április és május havában, közelebről meg nem határozható napokon a tanácsköztársaság fenntartása érdekében, a háború tartama alatt, a saját lakásán és az udvaron Kovács Ferenc, Karsai Józsefné és a Hollánokat megfigyelő detektívek előtt oly módon és oly hangon, hogy azt a házban lakók is meghallhatták, tehát nyilvánosan és gyülekezeten tett következő kijelentéseivel: „Most jön a proletárdiktatúra, a burzsujokkal el fogunk bánni” és erősen hirdetve a kommunizmust, a munkásosztályt a polgári osztály elleni gyűlöletre izgatta, továbbá a proletárdiktatúra dicsőítésével « tulajdon jogintézménye ellen izgatott;

2. Budapesten, 1919. év április hó 23-án Karsai Józsefné szül. Bogár Irén és Kovács Ferencsel együtt és közösen Hollán Miklóst, a tanácsköztársaság fenntartása érdekében, törvényellenesen elfogatta, akit május 1-ig fogvatartottak s aki letartóztatásának ideje alatt testi és lelki sanyargatásoknak volt kitéve, amennyiben állandóan súlyos büntetések és kínzások előadásával s kilátásba helyezésével sanyargatták, bűnösnek mondja ki a Btkv. 172. §-ának 2-ik bekezdésében

meghatározott és az 1912. évi 63. t.-c. 19. §-a szerint minősülő izgatás büntetében, továbbá mint a Btkv. 70. §-a szerinti tettestársat a Btkv. 323. §-ának 1-ső bekezdése, 2-ik bekezdésének 1-ső tétele és az utolsó bekezdés szerint minősülő személyes szabadság megsértésének vétségében.

IX. Az 1919. évi augusztus hó 7. napja óta letartóztatásban levő Kovács Ferenc kézdiszentléleki születésű (Háromszék megye), budapesti lakos, 32 éves, rám. kath. vallású, nőtlen, 4 elemi és 1 gimnáziumi osztályt végzett, ír, olvas, önálló asztalosmester, egy kis szölleje van, de anyja javára életfogytiglani haszonélvezettel terhelve, a volt 2. közös gyalogezredben szolgált, másfél hónapig volt a fronton, de onnan tüdővérezése miatt a mögöttes országrészbe szabadságoltak és ott a szakmájában dolgozott, apja Kovács József, anyja Héjjas Zsuzsanna, vádlottat azok miatt a cselekményei miatt, hogy:

1. Budapesten 1919. évi április hó 21-én délelőtt ifj. Hollán Sándorné nyitott konyhájában többek jelenlétében, tehát nyilvánosan és gyülekezeten használt következő kijelentéseivel: „ha a burzsujok megmozdulnak, a proletárok összetörik csontjaikat, vérük patakodban omlik és a románok már csak a burzsujok hullahegyeit fogják találni.” — „Burzsuj vért isznak a proletárok!” a munkásosztályt a polgári osztály elleni gyűlöletre izgatta, elkövette pedig ezt a cselekményt a háború tartania alatt, s a tanácsköztársaság érdekében;

2. Budapesten 1919. évi április hó 23-án Karsai Józsefné és Katona Sándorral együtt és közösen Hollán Miklóst, a tanácsköztársaság fenntartása érdekében, törvényellenesen elfogatta, akit május 1-ig fogva tartottak, s aki letartóztatásának ideje alatt testi és lelki sanyargatásoknak volt kitéve, amennyiben ott állandóan súlyos büntetéseik és kínzások előadásával és kilátásbahelyezésével sanyargatták, bűnösnek mondja ki a Btkv. 172. §-ának 2-ik bekezdésében meghatározott és az 1912. évi 63. t.-c. 19. §-a szerint minősülő izgatás büntetében, továbbá mint a Btkv. 70. §-a szerinti tettestársat a Btkv. 323. §-ának 1-ső bekezdése, a

2-ik bekezdésének 1-ső tétele és az utolsó bekezdés szerint minősülő személyes szabadság megsértésének vétségében.

X. Az 1919. évi szeptember 8-ától letartóztatásban levő Hamary Miklósné szül. Neurath Izabella Selmezbányái születésű, budapesti lakos, 41 éves, róm. kath. vallású, törvényesen elvált, 2 gyermeke van, háztartásbeli, ír, olvas, vagyontalan, apja Neurath Antal, anyja Szladek Ilona Magdolna, vádlottat a miatt a cselekménye miatt, hogy Budapesten 1919. évi augusztus hó 27-én, a tanácsköztársaság visszaállítására érdekében, a gyilkosság miatt körözött Lázár Andor terroristának a hatóság üldözése elől való menekülése céljából anélkül, hogy vele eziránt a bűntett elkövetése előtt meg egyezett volna, — útlevelet szerzett, s ennek segítségével Lázár megszökött, bűnösnek mondja ki a Btkv. 374. §-ában meghatározott bűnpártolás vétségében.

XI. Az 1919. évi szeptember 22-étől letartóztatva lévő Löbl Mór, törökbecsei születésű, budapesti lakos, 28 éves, izr. vallású, nőtlen, szobafestő segéd, 3 elemi főt, ír, olvas, vagyontalan a 23. vadászszázalokban volt a fronton, majd orosz fogságban 4 évig, ahol mint szakács dolgozott, apja Löbl Miksa, anyja Neu Francisco, vádlottat azok miatt a cselekményei miatt, hogy:

1. mint a terrorcsapat, tehát a tanácsköztársaság fegyveres erejének tagja, a tanácsköztársaság fenn tartása érdekében Budapesten, 1919. évi június hó 24-ikén délután a Mária Valéria-utcában dr. Berend Miklós orvos tanárt Steiger János, a szökésben levő Rosen Antal, Weisz József, Alexandrovsky Leó, Schön Béla és Traila György terroristákkal együtt és közösen a maga részéről puskalövéllel, előre megfontolt szándékkal megölte;

2. ugyanekkor a most leírt erőszakkal dr. Berend Miklóstól, több ki nem deríthető terrorista társával együtt és közösen, körülbelül 14.000 korona kékpénzt és 20.000 korona fehérpénzt tartalmazó tárcáját, arany óráját, arany óraláncát, ezüstfejű sétatömjét és cipőjét abból a célból vette el, hogy azokat jogtalanul eltulajdonítsa;

3. Budapesten 1919. évi június hó 24-én este 11 óra tájban Madarász Béla orvosnövendéket Max Miksa és Polánszky Lajos vörös katonákkal együtt és közösen, ütéssel, szúrásokkal és a Dunába dobással előre megfontolt szándékkal olyképpen ölte meg, hogy ő maga nevezett sértettet bottal 5-6-szor fejbeverte, majd az ütések következtében a földre esett sértettet rohamkéssel kétszer hasbaszúrta, majd feltűzött szuronyával egyszer mellbe szúrta;

4. végül ugyanekkor a fent leírt erőszakkal Madarász Bélától Küvér Lajossal együtt és közösen arany óráját, arany láncát, tyúkszemvágókését és noteszét abból a célból vélte el, hogy e tárgyakat jogtalanul el tulajdonítsa,

bűnösnek mondja ki mint a Btkv. 70. §-a szerinti tettestársat a nevezett sértettek sérelmére elkövetett, összesen két rendbeli a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetében és két rendbeli a Btkv. 344. §-ában meghatározott rablás büntetében.

XII. 1919. évi szeptember hó 20. napjától letartóztatásban levő Steiger János győri születésű, budapesti lakos, 36 éves, róm. kath. vallású, nő, 3 gyermeke van, 2 elemit végzett, ír, olvas, vagyontalan, autószerelő és vezető, az autócsapatnál szolgált az egész háborúban, apja Steiger János, anyja Szabó Anna, vádlottat, amiatt a cselekménye miatt, hogy mint a terrorcsapat, tehát a tanácsköztársaság fegyveres erejének tagja, a tanácsköztársaság fenntartása érdekében Budapesten 1919. évi június hó 24-én délután a Mária Valéria-utcában dr. Berend Miklós orvostanárt Löbl Mór, szokásban levő Rosen Antal, Weisz József, Alexandrovsky Leó, Schön Béla és Trailla György terroristákkal együtt és közösen a maga részéről puskalövessel előre megfontolt szándékkal megölte, bűnösnek mondja ki, mint a Btkv. 70. §-a szerinti tettestársat a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetében,

XIII. Az 1919. évi augusztus hó 4-ik napjától letartóztatásban levő Papp Sándor, tiszaburai születésű, 30 éves, ref. vallású, nő, 2 gyermeke van, lakatos segéd, hat elemit és három ismétlőt végzett, 9 évig volt katona, előbb a 4. lovas tüzérezrednél, azután az

autókádernél, hadifogságban nem volt, apja Papp Sándor, anyja Bihari Teréz, vádlottat amiatt a cselekményei miatt, hogy:

1. mint a terrorcsapat, tehát a tanácsköztársaság fegyveres erejének tagja, a Budapesten 1919. június 24-én délután Löbl Mór és ismeretlen társai által dr. Berend Miklós sérelmére elkövetett, rablásból származó ingóságból 23 drb 200 koronás fehérpénznek jogtalan vagyoni haszonszerzés végett való elidegenítésében közreműködött, azt Cserny Józsefhez juttatván, bár tudta, hogy ez a tárca és pénz rablás büntette útján jutott Löbl Mór és társai kezeihez;

2. Budapesten 1919. évi július hó 21-ikén Cserny József és Bonyhádi Tibor terroristákkal egyezően adott utasítása, és intézkedésére az erre a célra önként jelentkezett Kakas Ferenc, Csomor Gábor Neumayer Nagy Géza, Löscher Márton, a szökésben levő Pető István és Trailla György terroristákat szándékosan reábirta, hogy ezek Budapesten 1919. évi július hó 18-án az ellenforradalom szervezésének gyanúja miatt letartóztatott és a Mozdony-utcai terror lakatnyában beszállított Ferry Oszkár csendőraltábornagy, Borhy Sándor és Menkina János alezredekéseket 1919. évi július hó 22-ére virradó éjjel előre megfontolt szándékkal megöljék és mindezen cselekményeket a tanácsköztársaság érdekében követte el, bűnösnek mondja ki a Btkv. 370. §-ának 1. bekezdésében meghatározott orgazdaság büntetében, valamint 3 rendbeli a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetében, mint a Btkv. 69. §. 1. pontja szerinti felbújtót.

XIV. 1919. november 20-ika óta letartóztatásban levő Küvér Lajos, budapesti születésű és lakos, 27 éves, róm. kath. vallású, nő, 1 (egy) gyermeke van, 6 elemi járt, ír, olvas, az első számú sebészeti klinikán ápoló, vagyontalan, a volt cs. és kir. 4. sappeur zászlóaljnál szolgált, majd a karhatalomnál volt, anyja Neu Franciska, apja Küvér Alajos, vádlottat azok miatt a cselekményei miatt, hogy:

1. mint a tanácsköztársaság megbízottja, hatósági jogkört bitorolva, Budapesten 1919. évi június hó

24-ikén este Madarász Béla lakásán ettől az ellene alkalmazott azzal az erőszakkal, hogy fegyverezett állapotban a nevezettet többször arcul ütötte, revolverét jogtalan eltulajdonítási szándékkal elvette, majd

2. a nevezettet összekötözték kezekkel lifttel az utcára levezette s a kapuban várakozó Löbl Mór, Max Miksa, Polánszky Lajos és társai előtt felpofozva, ellenforradami tisztnek nevezte, kinél revolvert talált, aki fényjeleket adott le, most leírt fellépésével s azzal a kijelentésével és felhívásával, hogy agyon kell ütni és a Dunába kell dobni, Löbl Mórt, Max Miksát és Polánszky Lajost szándékosan rábírta arra, hogy nevezettek Madarász Bélát együtt és közösen előre megfontolt szándékkal megöljék;

3. végül a tettesek részéről való megölési cselekedetek folytán a földre esett Madarász Bélától, az ellene használt ezzel az erőszakkal, Löbl Mórral együtt és közösen arany óráját, aranyláncát, tyukszemvágó kését és noteszát abból a célból vette el, hogy azokat jogtalanul eltulajdonítsa,

bűnösnek mondja ki, mint a Btkv. 69. §-iáinak 1. pontja szerint felbújtót a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetében és mint a Btk. 70. §-a szerinti tettestársat a Btkv. 344. §-ában meghatározóan rablás büntetében.

XV. 1919. augusztus 22-ike óla letartóztatásban levő Max Miksa, budapesti születésű és lakos, 24 éves, izr. vallású, nőtlen, ír, olvas, vagyontalan, raktárnok volt Deutsch Zsigmond cégnél, a volt 7-ik közös huszár ezredben szolgált, hadifogságban nem volt, apja Max Henrik, anyja Gattein Berta, vádlottat amiatt a cselekményei miatt, hogy:

1. mint vörösőr, tehát a tanácskormány fegyveres erejének tagja, a tanácsköztársaság fenntartás! érdekében, Budapesten 1919. évi június hó 24-ikén este 11 óra tájban, Madarász Béla orvosnövendéke! Löbl Mór terrorista és Polánszky Lajos vörösörrel együtt és közösen előre megfontolt szándékkal, ütés-sel, szúrással és a Dunába dobással megölte olyként, hogy Löbl Mórtól szenvedett szűrt sebeivel a földön fetregő Madarász Bélának a Dunába való hurcolá-

sához egy a közelben álló szemégyűjtő tolókocsit hozott elő, arra több ismeretlen vörösörrel és egy terroristával együtt felrakta őt, majd Polánszky Lajossal együtt az Erzsébet-hidra tolt a kocsiból az útra kiborította;

2. továbbá fentebb leírt erőszakkal a sértett egyik cipőjét és nadrágját lehúzta, abból a célból, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, bűnösnek mondja ki, mint a Btkv. 70. §-a szerinti tettestársat a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság és a Btkv. 344. §-ában meghatározott rablás büntetteiben.

XVI. Az 1919. évi szeptember 21. óta letartóztatásban lévő Polánszky Lajos, budapesti születésű és lakos, 33 éves, róm. kath. vallású, nő, 2 gyermeke van, hentes és mészáros, 5 elemi és egy polgári osztályt végzett, ír, olvas, vagyontalan, a volt 32. közös gyalogezredben szolgált a leszerelésig, hadifogságban nem volt, apja Polánszky István, anyja Lahner Mária, vádlottat azok miatt a cselekményei miatt, hogy:

mint vörösör, tehát a tanácsköztársaság fegyveres erejének tagja, a tanácsköztársaság fenntartása érdekében, Budapesten, 1919. évi Június hó 24-én este 11 óra tájban, Madarász Béla orvosnövendéket Löbl Mór terrorista és Max Miksa vörösörrel együtt és közösen előre megfontolt szándékkal ütéssel, szúrással és Dunába dobással megölte, olyként, hogy a Löbl Mór-tól szenvedett sebeivel egy szeméthordó tolókocsira felrakott sértettet Max Miksával együtt az Erzsébet-hidra tolt, továbbá a fent említett erőszakkal a szemetes kocsira felrakott sértett egyik cipőjét lehúzta s azt a Max Miksa által átadott másik cipővel együtt jogtalanul eltulajdonította, bűnösnek mondja ki mint a Btkv. 70. §-a szerinti tettestársat a Btkv. 278. §-ában meghatározott, gyilkosság és a Btkv. 344. §-ában meghatározott rablás büntetteiben.

XVII. Az 1919. évi szeptember hó 1. napja óta letartóztatásban lévő Bonyhádi Tibor, tápiószecsői (Pestm.) születésű, budapesti lakos, 25 éves, ref. vallású, nőtlen, jogvégzett, most kapta volna az abszolutóriumot, főgimnáziumi érettségije van, vagyontalan, tartalékos hadnagy a volt 44. gyalogezredben, hadi-

fogságban nem volt, apja Bonyhádi Sándor, anyja Weintraub Cecília vádlottat amiatt a cselekménye miatt, hogy mint terror nyomozó, Budapesten 1919. évi július hó 21-én Cserny József és Papp Sándor terro-físiákkal, a tanácsköztársaság fenntartása érdekében egyezően adott utasításaival és intézkedésével az erre a célra önként jelentkezett Kakas Ferenc, Csomor Gábor, Neumayer Nagy Géza, Löscher Márton, a szö-késben levő Pető István és Trailla György terroristá-kat szándékosan reábirta, hogy ezek a Budapesten, 1919. évi július hó 18-án az ellenforradalom szervezé-sének gyanúja miatt letartóztatott és a Mozdony-utcai terrorlaktanyába beszállított Ferry Oszkár csendőr-altábornagy, Borhy Sándor és Menkina János csendőr-alezredeseket 1919. évi július 22-ére virradó éjjel előre megfontolt szándékkal megölték, bűnösnek mondja ki mint a Btkv. 69. §. 1. pontja szerinti felbújtói három rendbeli, a Btkv. 278. §-ában meghatározóit gyilkosság büntetében.

XVIII. 1919. szeptember 1. napjától fogva letar-tóztatásban lévő Kakas Ferenc, budapesti születésű és lakos, 24 éves, róm. kath. vallású, nő, gyermektelen, 4 elemi és 3 polgári osztályt végzett, fürdőszolga, ír, elvas, vagyontalan, 4 évig volt tengerész a leszere-lésig, törvénytelen, anyja Kakas Anna,

XIX. 1919. évi november hó 24-étől letartóztatás-ban levő Neumayer Nagy Géza (a Nagy csak csúf neve), budapesti születésű és lakos, 24 éves, róm. kath. vallású, nőtlen, asztalossegéd, ír, olvas, 4 elemi és 4 polgári végzett, vagyontalan, a 12. utász zászló-aljnál szolgált a leszerelésig, atyja Neumayer Alajos, anyja Tresztenszky Julianna,

XX. 1919. november 20-ika óta letartóztatva lerő Löscher Márton, kassai születésű, budapesti lakos, 20 éves, ref. vallású, nőtlen, 4 elemi járt, ír, olvas, vagyontalan, katona volt, apja Löscher Márkus, anyja Nagy Teréz, vádlottakat azok miatt a cselekményeik miatt, hogy mint a terror csapat, tehát a tanácsköz-társaság fegyveres erejének tagjai, a tanácsköztársaság fenntartása érdekében, Budapesten a Mozdony-utcai terrorlaktanya pincéjében 1919. évi július 22-ére

menő éjjelen az ellenforradalom szervezésének gyanúja miatt letartóztatott Ferry Oszkár csendőr altábornagyot, Borhy Sándor és Menkina János csendőr alezredekéseket Csomor Gábor és a szökésben levő Pető István és Trailla György terroristákkal együtt és közösen előre megfontolt szándékkal kínzások és felakasztás által megölték, bűnösnek mondja ki, mint a Btkv. 70. §-a szerinti tette társakat három rendbeli, a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetében.

XXI. 1919. évi szeptember hó 6. napja óta letartóztatásban levő Csomor Gábor, jáász teleki születésű, budapesti lakos, 22 éves, rom. kath. vallású, nőtlen, ír. olvas, 4 elemit végzett, vagyontalan, a 13-as huszárok-nál szolgált a leszerelésig, hadifogságban nem volt, apja Csomor Orbán, anyja Tóth Mária, vádoltat azok miatt a cselekményei miatt, hogy mint a terror csapat, tehát a tanácsköztársaság fegyveres erejének tagja, a tanácsköztársaság fenntartása érdekében,

1. Budapesten, a Mozdony-utcai terrorlaktanya pincéjében 1919. évi július hó 22-ére menő éjjelen, az ellenforradalom szervezésének gyanúja miatt letartóztatott Ferry Oszkár csendőr altábornagyot, Borhy Sándor és Menkina János csendőr alezredekéseket Kakas Ferenc, Neumayer Nagy Géza, Löscher Márton, a szökésben levő Pető István és Trailla György terroristákkal együtt és közösen előre megfontolt szándékkal kínzások és felakasztás által megölte;

2. Balatonkenese mellett a Balatonban, 1919. évi április 30-ikán este 9—10 óra tájban, a szökésben levő Lustig Arnold politikai megbízott és Perwanger Mihály terrorcsapat parancsnok szándékos reábirására, Szigeti Gusztáv kereskedőt a fejére irányított revolverlövessel és 10 rohamkészsúrással előre megfontolt szándékkal megölte, bűnösnek mondja ki, mint a Btkv. 70. §. szerinti tette társat három rendbeli., a Btkv. 278. §-ában meghatározott s azonfelül mint egyedüli tette még egy rendbeli a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetében.

XXII. 1919. évi november 20-ától fogva letartóztatásban levő Bartalos István, dunapentelei születésű,

budapesti lakos, 25 éves, róm. kath. vallású, nőtlen, három elemít járt, ír, olvas, a volt 69. közös gyalogezrednél szolgált a leszerelésig, vagyontalan, hadifogságban nem volt, apja Bartalos István, anyja Dvifek Teréz, vádlottat amiatt a cselekménye miatt, hogy mint a terrorcsapat, tehát a tanácsköztársaság fegyveres erejének tagja, a tanácsköztársaság fenntartása érdekében Ferry Oszkár altábornagy, Borhy Sándor és Menkina János csendőralezredeknek Budapesten a Mozdony-utcai terrorlaktanya pincéjében 1919. évi július hó 22-ére virradó éjjelen előre megfontolt szándékkal történt megölését azzal, hogy nevezettek lakásaikon, Budapesten, 1919. évi július hó 18-án az éjjeli órákban Chlepkó Hantos Ede, a vörösorség országos parancsnokságának politikai megbízottja intézkedésére Bonyhádi Tibor s a szökésben levő Ladányi Kornél és Pető Istvánnal együtt letartóztatta, szándékosan előmozdította és könnyítette, bűnösnek mondja ki, mint a Btkv. 69. §-ának 2-ik pontja szerinti bűnszegédet három rendbeli, a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság bűntettében.

XXIII. 1919. évi november 20-ika óta letartóztatásban levő Tóth József, budafai születésű, budapesti lakos, 25 éves, rómi. kath. vallású, nőtlen, ír, olvas, 6 elemi és 3 ismétlő iskolát végzett, vendéglőt bérelt, melynek 10-12.000 korona értékű berendezése a sajátja, azonkívül vasmunkás és soffőr, a 15. tábori tüzéreknel, majd az autókádernél teljesített szolgálatot, hadifogságban nem volt, apja Tóth Gergely, anyja Tóth Mária, vádlottat amiatt a cselekménye miatt, hogy mint a terrorcsapat, tehát a tanácsköztársaság fegyveres erejének tagja, a tanácsköztársaság fenntartása érdekében azáltal, hogy a Budapesten, 1919. július 22-ére menő éjjelen a Mozdony-utcai teiTorlaklanya pincéjében előre megfontolt szándékkal megölt Ferry. Oszkár csendőraltaórnagy, Borhy Sándor és Menkina János csendőralezredek kivégzése előtti délután nyert értesítés folytán a kivégzések színhelyén önként megjelent s nevezettek hulláit autójával a Dunához szállította s minderre, mint az elkövetésnél és az elkövetés után nyújtott segélyre nézve a tettesek-

kel megegyezve, megelőzően egyetértett, bűnösnek mondja ki mint a Btkv. 69. §-ának 2-ik pontja szerinti bűnsegédet három rendbeli a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetében.

XXIV. 1919. évi október 4-ikétől letartóztatásban levő Cseh László, budapesti születésű és lakos, 23 éves, rómi. kath. vallású, nőtlen, 5 elemít és 3 ismétlőt végzett, ír, olvas, vagyontalan, a 31. számú tüzérezrednél szolgált, de nem szerelt le, apja Cseh József, anyja Forintos Erzsébet, vádlottat amiatt a cselekménye miatt, hogy mint a Mozdony-utcai terrorlaktanyában elhelyezett terrorcsapat, tehát a tanácsköztársaság fegyveres erejének tagja, a tanácsköztársaság fenntartása érdekében, a Budapesten a Mozdony-utcai laktanya pincéjében 1919. évi július 22-ére menő éjjel kivégzett Ferry Oszkár csendőraltábornagy, Borhy Sándor és Menkina János esendői-alezredeseket fogságuk tartama alatt 1919. évi július hó 21-ig őrizte s ezzel a nevezetteknek előre megfontolt szándékkal való megölését szándékosan előmozdította és könnyítette, bűnösnek mondja ki, mint a Btkv. 69. §-ának 2. pontja szerinti bűnsegédet három rendbeli a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetében.

XXV. 1919. évi szeptember 2. óta letartóztatásban levő dr. Vajda Zoltán, érsekújvári születésű, budapesti lakos, 36 éves, unitárius, nő, 2 gyermeke van, vagyontalan, gyakorló ügyvéd, jogtudományi doktorátusa és ügyvédi vizsgálója van, főhadnagy szolgátonkivüli viszonyban, 4 hónapig volt a fronton, hadifogságban nem volt, apja Vajda Vilmos, anyja Scheiber Julia, vádlottat amiatt a cselekménye miatt, hogy Budapesten, 1919. évi április havában, tehát a háború tartama alatt, midőn a vörösörség országos főparancsnoki állását elfoglalta, az ott levő személyzet előtt nyilvánosan és gyülekezet előtt azzal a kijelentésével, hogy „tudom mire vállalkoztam, kitartok végig, vagy meghalok, vagy érvényre juttatom a diktatúra eszméit!” és azon kérelemmel, hogy hallgatói tarstanak ki a kommunizmus mellett, hallgatóit a polgári osztály elleni gyűlöltre izgatta s ezt mint a tanácsköztársaság fegyveres erejének tagja, a tanácsköztársaság fenntartása érdeké-

ben lette, bűnösnek mondja ki a Btkv. 172. §-ának 2-ik bekezdésében meghatározott és az 1912. évi 63. i.-c. 19. §-a szerint minősülő izgatás bűntettében.

XXVI. Az 1919. évi szeptember hó 2-ától letartóztatva levő Poór Polatsek Ernő, zólyomi születésű, budapesti lakos, 24 éves, izr. vallású, nőtlen, felső kereskedelmi érettségije van, banktisztviselő, vagyontalan, a 16-ik honvéd gyalogezredben szolgált. a leszerelésig, hadifogságban nem volt, apja Polatsek Salamon, anyja Cwillinger Ida, vádlottat amiatt a cselekménye miatt, hogy mint a vörösörség országos főparancsnokságának titkárja, tehát a tanácsköztársaság fegyveres erejének tagja, a tanácsköztársaság fenn tartása érdekében Budapesten, 1919. évi július hó 17-én beérkezett és Ferry Oszkár csendőrtábornagy, Borhy Sándor és Menkina János csendőralezredekre is vonatkozó névtelen feljelentést, illetve internálási javaslatot annak hátlapján nyomban elintézte, azt szabálytalanul kiadta s ezáltal törvényellenesen elfogatta a nevezetteket, akik letartóztatásuk alatt sanyargatásokat is szenvedtek, bűnösnek mondja ki három rendbeli, a Btkv. 323. §. 1. bekezdésében meghatározott s az utolsó bekezdés szerint minősülő személyes szabadság megsértésének vétségében.

A törvényszék ezért:

1. Cserny József vádlottat a Btkv. 278. és 71. §., a Btkv. 370. §. 1. bekezdése alapján a Btkv. 96. §. alkalmazásával összbüntetésül,

2. Goldberger (Schön) Gábor Vádlottal a Btkv. 278., 71., 232., 66. és 96. §-ok alapján összbüntetésül,

3. Groó Géza vádlottat a Btkv. 278. §-a alapján,

4. Mészáros Sándor vádlottat a Btkv. 278. §-a alapján,

5. Löbl Mór vádlói tat a Btkv. 278., 348. és 96. §-ok alapján összbüntetésül,

6. Steiger János vádlottat a Btkv. 278. §-a alapján,

7. Papp Sándor vádlottat a Btkv. 278., 71., 370. §. 1. bekezdése és a 96. §. alapján összbüntetésül.

8. Küvér Lajos vádlottat a Btkv. 278., 71., 348. és 96. §-ok alapján összbüntetésül,
9. Max Miksa vádlottat a Btkv. 278., 348. és 96. §-ok alapján összbüntetésül,
10. Bonyháti Tibor vádlottat a Btkv. 278., 71. és 96. §-ok alapján összbüntetésül,
11. Kakas Ferenc vádlottat a Btkv. 278. és 96. §-ok alapján összbüntetésül,
12. Csomor Gábor vádlottat a Btkv. 278. és 96. §-ok alapján összbüntetésül,
13. Neumayer Nagy Géza vádlottat a Btkv. 278. és 96. §-ok alapján összbüntetésül,
14. Löscher Márton vádlottat a Btkv. 278. és 96. §-ok alapján összbüntetésül:

halálra, —

15. Berdon Rudolf vádlottat a Btkv. 323. §-ának 1. és utolsó bekezdése, 326., 96. és 97. §-ok alapján összbüntetésül, 1 (egy) évi és 6 (hat) hónapi fogházra, m.nt fő- és 3 (három) évi hivatalvesztésre, mint mellékbüntetésre,
16. Karsai József vádlottat az 1912. évi 23. t.-c. 19. §-a alapján 5 (öt) évi börtönbüntetésre,
17. Karsai Józsefné született Bogár Irén vádlottat az 1912. évi 63. t.-c. 19. §-a, valamint a Btkv. 323. §-ának 1. bekezdése, 2-ik bekezdés 1. tétele és utolsó bekezdése, a 326. §. és 96. §-ok alapján összbüntetés 1 5 (öt) évi börtönbüntetésre, mint fő- és 5 (öt) évi hivatalvesztésre, mint mellékbüntetésre,
18. Katona Sándor vádlottat az 1912. évi 63. t.-c. 19. §-a, valamint a Btkv. 323. §-ának 1. bekezdése, 2. bekezdés 1. tétele és utolsó bekezdése, a 326. és 96. §-ok alapján *összbüntetésül*, 5 (öt) évi börtönbüntetésre, mint fő- és 5 (öt) évi hivatalvesztésre, mint mellékbüntetésre,
19. Kovács Ferenc vádlottat az 1912. évi 63. t.-c. 19. §-a, valamint a Btkv. 323. §-ának 1. bekezdése, 2. bekezdés 1. tétele és utolsó bekezdése a 326. és 98 §-ok alapján a 91. §. alkalmazásával 1 (egy) évi bört-

töltre, mint fő- és 3 (három) évi hivatalvesztésre, mint mellékbüntetésre,

20. Hamari Miklósné született Neurath Izabella vádlottat a Btkv. 374. és 377. §-ai alapján 6 (hat) hónapi fegyházra, mint fő- és 1 (egy) évi hivatalvesztésre, mint mellékbüntetésre,

21. Polánszky Lajos vádlottat a Btkv. 278. §. 289., 348., 354. és 96. §-ai alapján, a 91. §. alkalmazásával összbüntetésül életfogytig tartó fegyházra, mint fő- és 10 (tíz) évi hivatalvesztésre, és a politikai jogok gyakorlásának ugyanilyen tartamú felfüggesztésére, mint mellékbüntetésre,

22. Bartalos István vádlottat a Btkv. 278., 289., 72., 66. és 96. §-ai alapján összbüntetésül 10 (tíz) évi fegyházra, minit fő- és 10 (tíz) évi hivatalvesztésre, mint mellékbüntetésre.

23. Tóth József vádlottat a Btkv. 278. §. 289., 72., 66. és 96. §-ai alapján összbüntetésül 12 (tizenkettő) évi fegyházra, mint fő- és 10 (tíz) évi hivatalvesztésre, mint mellékbüntetésre,

24. Cseh László vádlottat a Btkv. 278. §. 289. 72., 78. és 96. §-ai alapján összbüntetésül 5 (öt) évi fegyházra, mint fő- és 5 (öt) évi hivatalvesztésre, mint mellékbüntetésre,

25. Dr. Vajda Zoltán vádlottat az 1912. évi 63. t.-c. 19. §-a alapján 5 (öt) évi börtönbüntetésre és

26. Poór Polatsek Ernő vádlottat a Btkv. 323. §. 1. és utolsó bekezdése 326., 96. és 97. §-ai alapján összbüntetésül 3 (három) évi fegyházra mint fő- és 3 (három) évi hivatalvesztésre, mint mellékbüntetésre ítéli.

A szabadságvesztésbüntetésből a vádlottak letartóztatásával a Btkv. 94. §-a alapján Berdon Rudolf javára 6 (hat) hetet, Karsai József javára 2 (kettő) hónapot, Karsai Józsefné javára 2 (kettő) hónapot, Hamari Miklósné javára 6 (hat) hetet, Cseh László javára 1 (egy) hónapot, dr. Vajda Zoltán javára 6 (hat) hetet, Poór Polatsek Ernő javára 6 (hat) hetei kitöltöttek vesz, — míg Bartalos István és Tóth József javára mit sem vesz kitöltöttek.

A szabadságvesztésbüntetéseket megkezdésüknek, napjától, a hivatalvesztést és politikai jogok gyakorlásának felfüggesztését a szabadságvesztésbüntetésnek, vagy a szabadságvesztésbüntetés elévülésének befejezésétől kell számítani.

A vádlottak a Bp. 480. és 481. §-ai alapján az eddig felmerült 3265 korona 26 fillér büntügyi költséget egyetemlegesen, a fogvatartásukkal felmerült és ezután felmerülendő büntügyi költséget pedig külön-külön az államkincstárnak megtéríteni kötelesek, de e költségeket a törvényszék az 1890. évi 43. t.-c. 4. §-a alapján valamennyi vádlottal szemben egyelőre bekajthatatlanoknak nyilvánítja.

Az Érd községnél kezelt Dobsa Miklós hulláján talált katonablúzt és zsebkendőt Schlosser Jánosnénak (Budapest, IV., Molnár-utca 28. földszint 1. sz.) kiadni rendeli s utasítja Érd község elöljáróságát, hogy a tárgyakat a nála jelentkező Schlosser Jánosnénak adja ki. A budapesti államrendőrségnél 5082/1919. lelétfökönyve 1. alatt kezelt bűnjelek közül 23 darab 200 koronás pénzdarabot özv. Berend Miklósnének (Budapest, IV., Eskü-tér 8. II. emelet 1. sz.) kiadni rendeli és megkeresni rendeli a budapesti államrendőrséget, hogy a nála jelentkező özv. B. erén d Miklósnének 23 darab 200 koronás pénzdarabot adjon ki. Egyebekben az 5082/1919. tétel alatt kezelt többi bűnjelek, valamint az ugyanott 7639/1919. lelétfökönyvi tétel alatt kezelt bűnjelek tekintetében megkeresni rendeli a budapesti államrendőrséget, hogy ezeket a bűnjeleket az általa megállapított tulajdonosoknak saját hatáskörében adja ki.

Ellenben Karsai József vádlottat az ellene a Holián Miklós sérelmére a vád szerint elkövetett a Btkv. 323. §-ának 1. bekezdése, 2. bekezdés 1. tétele és utolsó bekezdése szerint meghatározott személyes szabadság megsértése vétségének vádja alól,

továbbá dr. Vajda Zoltán vádlottal az ellene Ferry Oszkár, Borhy Sándor s Menkina János sérelmére a vád szerint elkövetett három rendbeli s a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetése a Btkv.

69. §. 1. pontja értelmében való fölbujtás miatt emelt vád alól,

végül Steiger János vádlottat az ellene a Berend Miklós sérelmére a vád szerint elkövetett a Btkv. 344. §-ában meghatározott rablás büntetének vádja alól a Bp. 326. §-ának 2. pontja alapján fölmenti.

Az ismeretlen tartózkodási! Nyakas Nagy János, Lázár Andor, Marion István, Vajda Ignác Náthán, Gerbicz János, Dávid János, Kropf Nándor, Lukács György. Hosen Antal, Weisz József, Alexandorwszky Leó, Schön Béla, Trailla György, Lustig Arnold, Perwanger Mihály, Radányi Kornél, Chlepko Hantos Ede és Pető István ellen gyilkosság büntettei miatt nyomozólevél kibocsátását rendeli el.

Indokolás:

A világháború utolsó szakában a végzetnek súlyos órái nehezedtek Magyarországra, az izgatót által szétbomlasztott hadseregnek tagjai tömegesen hagyták el a frontot, — védtelenül maradtak a határok, betört az ellenség véráztatta szegény országunkba, — előzőnlőték a fővárost a harctérről fegyveresen hazatérő alakok, akik között nagyon sok volt a nem kívánatos elem, — ezeken kívül az oroszországi forradalom dühöngése közepette az osztrák-magyar hadsereg oroszországi hadifoglyaink egy tekintélyes része is hazavergődött, közöttük sokan olyanok, akik magukkal hozták az ott beszívott bolsevik eszméket s az ott láttaknak és hallottaknak emlékeit.

A háború elvesz lése, az izgatások és a felszínre jutott szélső politikai áramlat, megszülték az októberi forradalmat, amelynek első idejében már oly jelenségek mutatkoztak, hogy a megkezdett lejtőn a vezetők megállni nem tudnak, az osztályharc hirdetői folyton nagyobb tért foglalnak el, a politikai irányzat lépésről lépésre balracсарodik és a demagógia hatalma mind erősebb lesz.

A vezetésre hivatottak gyengesége különösen a kommunista áramlattal szemben volt tapasztalható, a világboldogító tévtanoknak kezdetben titokban való

hirdetéséi a kommunista vezetőségnek a nyilvánosság elé lépése váltotta fel, kezébe ragadta a sajtót, a katonatanácsok föllállításával a hadsereg megmaradt részét, tömeg fölvonulásokkal, leheletlen kívánságokkal minisztereket buktatott és azok helyett érzelemben hozzájuk közelebb álló egyéneknek a kineveztetéséi erőszakolta ki, — tette mindezt világosan láthatóan azzal a célzattal, hogy egy alkalmas pillanatban teljesen magához ragadja a hátaimat.

Ebben a kínos vergődésben rövid pár napig a politikai józanság kerekedett felül, amidőn egy nyomda lerombolása és a Conti-utcai véres tüntetés után a kommunisták vezetői, a közhangulat nyomása folytán, börtönbe vettek, de ez is csalóka lidércfénynék bizonyult, amennyiben a kormányzat a közönséges büntetteké, elkövető egyének fölbujtóit és vezetőit politikai foglyoknak tekintette és ezzel a törvényes megtorlást eleve lehetetlenné tette.

Betetözte a felfordult állapotokat egészen az, hogy a szociáldemokrata párt vezetősége — kétségtelenül: a helyettes államfő tudtával, — a börtönben levő kommunista vezetőkkel tárgyalásokba bocsátkozott és ennek eredményéül a két pártot egyesítő határozattal az uralmat végleg a kommunisták kezére játszotta át. Így született meg 1919. évi március hó 21-én a világboldogító proletárdiktatúra.

Uralomra jutva Kun Béla és táborkara, az oroszországi tapasztalatok tárházából előkerültek a proletáruralom fenntartását célzó terrorisztikus intézkedések, ezek között legelsősorban a terrorcsapatok felállítása, amelyeknek szervezésével Kun Béla az erre kiválóan alkalmasnak vélt Cserny József volt tengerészt bízta meg, akit Oroszországból ismert, s aki ott egy agitációs tanfolyamot már végig hallgatott.

Az elsőbben 40 főre tervezett, majd rövidesen 200 főre kiegészített terrorcsapat — a bűnügyi vallomások tanúsága szerint — az elszánt, vakmerő és mindenre kész hívek önkéntes jelentkezése útján alakult, célul tűzve ki az esetleges ellenforradalomnak fegyveres letörését, bárhol és bármi áron.

Ezek, a magukat Lenin-fiúknak nevező terror legények, már a belépést megelőző és felvételi vizsga számba menő megbeszélések alkalmával bőszes felvilágosítást nyertek alakulásunknak tulajdonképeni céljáról, mert még fel sem ocsúdhatott a lakosság a változás okozta megdöbbenésből, annál kevésbé próbálhatott a várható rémuralom ellen még gondolatban is védekezni, már azt hallották a parancsnoktól és helyettesétől: „nálunk a pince bűdösödik a hulláktól” „tudjátok tehát hová jöttök”, — „egy kis burzsuj vértől nem kell megijedni, ha azt mondják, hogy valakit el kell tenni láb alól, nem kell citerázni, hanem egy kettőre belelőni, ha az apádat, vagy anyádat kell megölni, ezt a parancsot is teljesíteni keli”, — tehát egy szó sem esett az akkor még csirájában sem lehető ellenforradalomról, ellenben annál több a burzsuj gyűlöletről, az elszánt egyének lelki erejének fokozásáról, a proletáralomnak minden módon, tehát gyilkosságok és kegyetlenkedések árán való fenntartásáról.

Amint az események krónikája mutatja, komoly ellenforradalommal június hó 24-ig, illetve a vidéknek ez időben való mozgolódásáig a terrorfiúk nem is találkoztak.

Ennek dacára a bűncselekményeknek egész halmazata esik terhükre, mint például a nekik nem tetsző hetyke fiúknak, a besúgások folytán eredménytelenül megfigyelt túszként szereplő két államtitkárnak, az ágyából előráncigált szigorlatra készülő orvosnövendéknek vérfagyasztó módon való meggyilkolása, akiket a legcsekélyebb gyanúok nélkül haláluk után tettek meg ellenforradalmároknak, hogy borzalmas cselekedeteikről felsőbbségük előtt ezeknek tetszetős formában számolhassanak be.

Hozzáadva a most felsoroltakhoz azokat a megállapodásokat, amelyekben a halálnemek és kínzások elnevezésében eleve megegyeztek: „Gajdeszbe küldeni.” — „Hidegre tenni.” — „Hazaküldeni.” — „Egész angolosan hidegre tenni.” — Fél angolosan végezni.” — „Úszni küldeni.” — stb. továbbá azon bizonyított tényeke?, hogy a halálra

szánt áldozat testéről a ruhát, cipőt, zsebjéből a pénzt és értéktárgyakat — az ellenforradalom leverésének nagyobb dicsőségére — annak vonagló haláltusája közepette elrabolták és maguk között felosztották, — végül, hogy magas rendőri állásba került cinkostársaik részéről eleve biztosítékot kaptak az irányban, miszerint annyi burzsujt lehetnek el láb alól, amennyit csak akarnak, a rendőri népbiztos burzsujt irtó bűncselekményeiket elsimítja, ezért büntetésük, bántódásuk nem lesz, így teljesen szabadkezet nyertek a vérengzésre: lehetetlen elzárkózni a józanul gondolkozó elmének annak felismerésétől, hogy ez a terror alakulat, illetve ennek minden tagja, hideg számításal, az uralomvágy ösztönözte megfontolással, a kegyetlen szíveknek mindenre kész elszántságával tömeggyilkolásra és rablásra szervezkedett, az ellenforradalom letörése, mint szemfényvesztő háttér, a gonosz akarat és szándék palástolására szolgált s miként a példák mutatják, a bestialitás szülte higgadt tervszerűséggel végezte is öldöklő munkáját a sors által eléjük sodort és az ő útjukba álló egyénnel szemben.

Nem változtat a tényeknek egész láncolatára alapított jogkövetkeztetésnek helyességén mit sem az, hogy a praemeditáció nem egyes előre meghatározott egyén — személy — ellen irányult, nem pedig azért, mert az általános elhatározás arra a szűk körre vonatkozott, mely a fokozott terror dacára velük ellentétes álláspontra mer helyezkedni, avagy bennük ennek gyanúját kelti, az ezen körbe esők mindegyikére kiterjedt tehát és nem az függött a véletlentől, hogy ők az ezen körbe tartozóval mit cselekednek, hanem csupán az, hogy közülök kit hoz a sors útjukba.

Ezeknek felismerése és megállapítása, büntetőjogi és lélektani mérlegelése *után* az ítélőbíróság lelkiismeretének teljes megnyugvásával helyezkedett arra a jogi álláspontra, hogy az életkioltással végződő drámáknak véreskezű szereplői — tettesi és bűnszegédi minőségükben egyaránt — már az alakulás idejében elhatározóit, előre megfontolt szándékkal cselekedtek.

Áttérve az egyes esetekre:

I.

Dobsa Miklós meggyilkolása.

Dobsa Miklós meggyilkolása ügyében a bíróság a következő tényállást állapította meg:

Folyó évi április hó 20-án, húsvét vasárnapján, a kora délutáni órákban, a 19 éves Dobsa Miklós huszárzászlós apjával, id. Dobsa Miklóssal a Duna-korzón sétált. Útközben két kerékpáros vörösőr igazolásra szólította a zászlóst, aki ekkor vette észre, hogy igazolványát — mint hitte — elveszítette. Ezt közölte a vörösökkel, akik figyelmeztették, hogy igazolvány nélkül ne járkáljon, mert bajba jöhet majd ezzel útjára engedték ki. Dobsa Miklós ezeket látva, azt ajánlotta, hogy térjenek haza. El is indultak, minthogy azonban útjuk a Szovjet-ház előtt vezetett el, itt a zászlós megszólított egy a kapuban álló vörösört, megkérdezve tőle, miként szerezhetne az elvesztett helyett más igazolványt. Az őr felvezette őt a Szovjet-házba, honan kis idő múlva lejöve, a zászlós közölte apjával, hogy igazolványért a Zrínyi-utcai főkapitányságra keli mennie és felkérte apját, menjen haza, ő rövid idő múlva követni fogja.

Az apa nem tudván azt, hogy a zászlós kíséretére rendelt és ezt nagy távolságban követő vörösőr a fiát tulajdonképpen előállítja, gyanútlanul hazatávozott. A zászlóst a vörösőr Goldberger (Schön) Gábor elé állította, aki minden bevezetés nélkül durván megtámadta és gazembernek nevezte, majd amidőn erre a feszes tartásban és elővezetése folytán szolgálatilag sapkával a fején megálló Dobsa Miklós fiatalosan elmosolyodott- és pálcájával a lábszárát veregette, reákiabálva azt mondotta „majd ajkára fagyasztom a mosolyt”. Goldberger Schön Gábor ezután a telefonhoz ment, felhívta Csernyt és ennek a következőket mondotta: „átküldök hozzád valakit, küld el angolosan”, vagy „azt a manust, vagy hólyagot, vagy ipsét gajdeszre kell küldeni”, vagy „Cserny elvtárs, küld-

tem valakit, nem kell egészen hidegre, angolra tenni, csak úgy félg”, vagy „azt tegyen vele, amit akar”, vagy „igen, egészen”, vagy „most küldök egy hetyke legényt, végezzenek vele angolosan” vagy „küldjék gajdes zbe”.

A tanúk különböző vallomása alapján idézett ezen telefonüzenet leadása után átkísértette Dobsát a Batthyám-palotában levő Cserny-féle terrorcsapat vezéréhez, Cserny Józsefhez, ez azonban arra való tekintettel, hogy írást vagy jegyzőkönyvet nem küldöttek és a kísérő, Cserny azon kérdésére, hogy miért állítottáli elő a fiatalembert, azt felelte, mert igazolni nem tudta magát, ezt elégtelennek találván, visszaküldötte ifj. Dobsa Miklóst Goldberger (Scbön) Gáborhoz.

Ekkor Goldberger (Schön) Gábor Dobsa Miklós odaérkezne után újból hasonló értelemben telefonált Cserny Józsefnek és ezúttal egy cédulát is írt, amelynek tartalma szerint: „ezt az embert haza kell küldeni, el kell tenni láb alól”, majd Dobsát újból, ezúttal Pekarcsik nevű vörösörrel, Cserny elé állította és a cédulát is elküldötte, amelyet Schön G. aláírással is el látott.

Cserny József a cédulát ugyan nem látta, de a vett telefonüzenet folytán parancsot adott helyettesének, Groó Gézának, továbbá Nyakas Nagy János terroristának, hogy vezessék Dobsát a pincébe, majd Groó Gézának azt mondta, hogy „küldje el” s ezt olyan kézlegyintéssel kísérte, mely azt jelentette, hogy a fiatalemberrel végezni kell.

Groó Géza és Nyakas Nagy János erre Dobsa Miklóst levezették a pincébe, majd egy bizonyos idő letelte után felfegyverkezve, a pincében megjelenvén, Groó Géza megparancsolta neki, hogy az ott levő szénrakásban készítsen gödröt magának, mert ebben fog feküdni Dobsa Miklós ellenállást kísérelt meg, mire Groó Géza és Nyakas Nagy János terroristák őt úgy összeverték, hogy álkapocs- és karcsonttöréseket szenvedett, majd a szénrakásban gödröt ásni kezdő zászlósba Groó Géza és Nyakas Nagy János közvetlen közelből, a fejére irányított forgópisztolyokból két-két

lövést adtak le, amelyek a nevezettnék rövid idő után bekövetkezett halálát vonták maguk után. Az eredményt Groó Géza jelentette Csernynek, ez megtelefonálta Goldberger (Schön) Gábornak, a kiszenvedett egyénnek a hulláját a reakövetkező éjszakán Groó Géza szerint egy Baló nevezetű és meg egy általa megnevezni nem tudott terrorista a Dunába dobták.

Dobsa Miklósnak édesanyja, miután egy trafikban megtalálták a zászlósnak elveszettnek hitt igazolványait, már [harmadnapon, jelentkezett Goldberger (Schön) Gábornál, sorba járta az összes hatóságokat is, előtte azonban fiának a sorsát mindenütt eltitkolták, csak akkor tudta meg a valót, amikor annak hulláját hónapokkal későbben Érden a Dunából kifogták.

Cserny József vádlott a fenti tényállásnak vele kapcsolatos egyes részeit beismerte, tagadta azonban, hogy ő a kezével legyintett, hogy Dobsa Miklóst a pincébe küldötte és láb alól eltenni akarta volna. Szerinte ő a nevezettet a szobába küldötte, szándéka lévén a Szovjet-házban Goldberger (Schön) Gábort felkeresni és vette a zászlósnak a dolgait megbeszélni. Védekezése az hogy Dobsa megölését nem ő rendelte el, hanem Groó Géza és társa ezt önkényesen végezték, amennyiben az eltevést megelőzően Groó Géza fegyveresen megjelent előtte és kijelentette, hogy „ezt a hólyagot sz . . . ni küldi”, ő a nevezett fenyegető fellépésének nem mert ellentmondani, mert az iszákos és ennélfogva „dilis”-nek ismert Groó Gézának indulatától és attól félt, hogy ellenkezése esetében ez őt pusztítja el.

Beismerte viszont (azonban azt, hogy valakit haza küldeni, gajdeszbe tenni, angolra tenni, a Goldberger (Schön) Gáborral és Korvin-Klein Ottóval való előzetes megbeszélésük szerint azt jelentette, hogy az illetőt meg kell ölni.

Groó Géza vádlott beismerte, hogy Dobsa Miklóstra életkioltásra irányuló szándékkal, a fejére irányított forgópisztolyból két lövést tett, melyek mindegyike találta is őt, tagadta, hogy a nevezettet tetteleg bántalmazta volna, ennek elkövetését szokásban levő Nyakas

Nagy János társára háritotta, tagadta azt is, hogy ifj. Dobsa Miklóst a szénrakásban sírgödrének megásására utasította volna. Védekezése az, hogy ő Cserny Józsefnek parancsát teljesítette.

Goldberger (Schön) Gábor vádlott tagadta, hogy ő Cserny Józsefnek azt telefonálta volna az idézett kifejezések bármelyikének használatává, hogy Dobsa Miklóst megöljék. Ő azért küldötte Dobsa Miklóst Csernyhez, hogy előtte tanúsított hetyke magaviseletéért megverjék, mert továbbá ennek ügye — miután a Szovjet-házból egy ott szolgálatot teljesítő örrel kísérték eléje — hozzá nem tartozott és terrorista lévén az elővezető, azt hitte, hogy Csernytől vezették hozzá a zászlóst. Tagadta, hogy cédulát írt volna, végül hogy az általa esetleg használt „gajdesz” szónak megölésre vonatkozó értelméről tudót volna. Szerinte úgy ez, valamint az „angol”-ra kifejezés megverést jelenti.

A büntető törvényszék a vádlottak fenti védekezését alaptalannak találta s mint ilyet elutasította,

mert Cserny Józsefnek a főtárgyaláson Groó Géza megjelenésére és magatartására vonatkozó, a vizsgáját során egy szóval fel nem hozott előadásai Groó Géza megcáfolja és fel sem tehető, hogy a rettegett terrorvezér egy szerinte dilis embernek szóbeszédétől megrettenhetett volna,

mert ifj. Dobsa Miklóst nyomban a pincébe vezették, ami megerősíti Groó Gézának idevonatkozó valóságát.

mert végül amennyiben Cserny József a Goldberger (Schön) Gábortól vett üzenet értelmében eljárni nem akart volna, neki, mint Goldberger (Schön) Gáborral semmiféle alantasi viszonyban nem álló egyénnek, módjában lett volna a minden elfogadható ok nélkül hozzáküldött zászlóst szabadon bocsájtania s éppen abból, hogy ezt nemcsak nem tette, hanem őt a kivégzések és kínzások helyéül Szolgáló pincébe küldölte, annak kétségtelen tanújelenségét adta, hogy ő is azt célozta, ami eredményként be is következett.

De nem tarthat hitelre számot Groó Géza azon védekezése sem, hogy ő a fiatal zászlóst tetteleg nem bántalmazta és a szénrakásban sírjának megásására

nem utasította, valamint az a védekezése sem, hogy parancsra cselekedvén, ezért bűnvádi felelősségei nem tartozik,

mert Dobsa Miklós zászlósnak a vadságáról ismert Goldberger (Schön) Gábor előtti önérzetes magatartása nevezettnek katonásan kemény egyénisége lehetetlenné teszi annak feltevését, hogy ellenállás nélkül belenyugodott volna abba, hogy őt a terrorfiúk a láb alól eltegyék, avagy előzőleg tetteleg bántalmazták, kézenfekvő tehát az orvosi bonclelettel igazolt súlyos sérülések alapján annak ténybeli megállapítása, hogy a bakószerepre vállalkozók elsősorban összeverték (demulálták) az áldozatra szánt zászlóst és csak azután lőtték föbe.

mert azzal a hőstettével, hogy nevezettel a szénrakásban a sírját előre megásatta, maga Groó Géza vádolt dicsekedett el Gödöllőn Reinheimer Dezső terrorista társának, sőt ez útján arra is kérte Cserny Józsefet, hogy a falat belepő vértócsát arról vakarassa le,

mert végül miként azt a bíróság a bevezető részben megállapította, a terrorfiúk mindegyike el volt határozva arra, hogy az útjukban álló burzsujt az ellenforradalmárság költött címe alatt bármikor a láb alól eltegye, így ezen elhatározást véve alapul, Groó Géza Cserny József kézlegyintésére és ebben nyilvánuló parancsára mint mentő körülményre jogosan nem hivatkozhatik,

mert továbbá Goldberger (Schön) Gábor Cserny Józsefnek vallomása szerint vele előzetesen megállapodott az egyes életkioltást tartalmazó kijelentéseknek értelmében, így akkor, amikor az angolra levés, esetleg gajdeszbe küldés, vagy hazaküldés kifejezéseknek bármelyikét használta, teljesen tisztában volt azzal, hogy ez az oda küldött egyénnek a halálát jelenti,

mert arra nézve, hogy nevezett a tényállásban felsorolt kifejezéseknek valamelyikéi használta, a tanuk egész halmaza szolgálat bizonyítékot,

mert végül, hogy a nevezett az elért eredményt célozta, annak tanújelét adta azzal, hogy pár órával az odaküldés után durva lelkéből fakadó kárörömmel

újságolta az épületben volt tanúknak azt, hogy a hetke fiú már nem mosolyog, egy-két golyót kapott a hasába, ezt az üzenetet kapta Csernytől, vagyis ezek szerint vitatlanul a Cserny csoporthoz küldött zászlósnak életkioltását célozta.

Megállapította a bíróság mindhárom vádlottal szemben az ölési szándéknak előre megfontolt elhatározásából eredetét is,

mert Cserny József, mint a terrorcsoport vezetője és Groó Géza minit a terrorcsoportnak az időben parancsnok helyettese, a bevezetésben leírt tényekből okszerűen levont következtetések szerint a burzsuj éleire vadásztak, elég volt egy nem tetsző mosoly, egy elejtett kijelentés, annak ráfogására, hogy az illető ellenforradalmár, aki pedig ezt a címet kapta, az ezért fetétlenül az életével lakott,

mert burzsujt láttak az eléjük küldött kemény megjelenésű fiatal zászlóban, kinek katona volta még inkább ellenszenvenessé tölte őt előttük,

mert csak kitűzött céljukhoz voltak hűek akkor, amikor a Goldberger (Schön) Gábor által, tehát egy vezető ő állásra elhelyezett elvtárs által odaküldött és Groó Géza vádlott által ellenforradalmárnak kinevezett fiatalembert az életétől megfosztották,

mer Goldberger (Schön) Gábor előre megfontolt szándékait igazolják azok az adatok, hogy a Cserny Józ ef által hozzá visszaküldött Dobsa Miklós zászlóst a nevezett terrorcsopathoz ezt követőleg újból visszavezettette, így tekintettel arra, hogy az első és második üzenetváltás között hosszabb idő telt el, hogy ezek szerint módjában volt Godberger (Schön) Gábornak — bár indokolatlan — első haragjában keletkezett szándékát higgadtan, indulatoktól mentes lélekkel és tervszerűen megfontolni, a szándék megvalósításában való ez a hathatós kitartás kétségtelen bizonyítéka annak, hogy Goldberger (Schön) Gábor az általa mindenáron elérni akart célt higgadt, komoly, minden oldalról meghányt és vetett elhatározás után érte és érthette el.

mert végül azok a tények, hogy a vélt sérelem megbocsátása szándékában nem volt, sőt jóleső kár-

öröm fogta el akkor, amikor a fiatal élet kioltásáról értesült, s ezt gúnyos hangon másoknak elujságolhata, szintén megerősítik az előre megfontolt szándékkal való cselekvésének bírói megállapítását.

Tekintettel arra, hogy a fent előadottak szerint Goldberger (Schön) Gábor vádlott a Dobsa Miklós zászlósnak Cserny Józsefhez küldése alkalmával le-adott telefonüzenetével, továbbá a küldött cédulára irt közleményével és az ezekben foglalt reábeszéléseivel és az ezekből kitetsző kérelmeivel szándékosan reábirta Cserny József vádlottat, hogy az általa előre megfontolt szándékkal elhatározott gyilkosság büntet-tét végrehajtsa, illetve végrehajtsa,

tekintettel továbbá arra, hogy Cserny József vád-lóit Dobsa Miklósnak a pincébe való leküzdésével a Groó Géza vádlott és társának a leküldéskor mutatóit kézlegyintésével és „küldjed el” kijelentésével szintén előre megfontolt szándékkal reábirta Groó Géza és Nyakas Nagy János vádlottakat a gyilkosság elkö-vetésére,

tekintettel végül arra, hogy Groó Géza vádlott szökésben levő Nyakas Nagy János vádlott társával együtt a fent leírtak szerint az előbb súlyosan össze-vert Dobsa Miklósnak előre megfontolt ölési szándék-kal oltotta ki az életét:

Cserny József és Goldberger (Schön) Gábor vád-lottaknak ezen cselekményei 1-1 rendbeli a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetlében való a Btkv. 69. §. 1-ső pontja szerint minősülő fel-bíjlói bűnrészességnek, Groó Géza vádlott cselekmé-nye pedig a Btkv. 278. §-ába meghal ározotí gyilkos-úág büntetlenek az összes alkotó ismérveit kimerítik —

amiért is a vádlottak bűnösségének a megállapí-tása indokolt.

Tényként állapította meg továbbá a büntető tör-vényszék N. N. sértettnek, Goldberger (Schön) Gábor vádlottnak és N. N. édesanyjának vallomása alapján azt is, hogy folyó évi április havában, közelebről meg nem határozható napon, Goldberger (Schön) Gábor vádlott mint a tanácsköztársaság megbízottja, hivatali hatalmával visszaélve, a felügyelete alatt őrizet-

ben levő N. N. 16 éves múlt sértettet azon fenyegetéssel, hogy akarata megragadása esetén fogságban levő szüleit kivégezteti, ellenesetben pedig szabadon bocsátja,

Goldberger (Schon) Gábor vádlottnak ezen általa elismert cselekménye a Btkv. 232. §-a 1-ső pontja és 65. §-ában meghatározott erőszakos nemi közösülés kísérletének a bűntettét foglalja magában, —

amiért is abban való bűnösségét is meg kellett állapítani.

II.

A két Hollán meggyilkolása.

Az ügy ezen ágában a bíróság az alább következő tényállást állapította meg:

Folyó évi április hó 19-én éjjel, amikor a román hadsereg előnyomulása a proletárdiktatúrát létében komoly veszéllyel fenyegette, a forradalmi kormányzótanács egy esetleges ellenforradalom megelőzése céljából a közélet magasabban álló tagjainak túsökként való letartóztatását rendelte el. A Szántó Rezső által készített, Korvin (Klein) Ottó és Kun Béla jóváhagyásával is ellátott tús-listáikat, melyeken mintegy 400 egyén szerepelt, utcák szerint rendezve a letartóztatások foganatosítása: végett Cserny József terrorvezérnek adták ki, kinek megfelelő számú vörösört és detektíveket bocsájtottak e célból rendelkezésére. — Cserny József kisebb csoportokat alakított, egy detektív, egy terrorista és 4 vörösörből álló ilyen kis csoportjaik hat-nyolc nevet tartamazó listát adott és meghagyta, hogy a letartóztatandó egyéneiket a forradalmi törvényszék elé állítsák.

A túsok összeszedése folyó évi április hó 23-án vette kezdetét, Cserny József a Sáska Jakab detektív csoportjához utalt túsoknak neveit felolvasva midőn Payr Vilmos államtitkár nevéhez éri, a körülötte lévő terrorfiúkhoz, illetve Lázár Andor Endre a legvadabb-

nak és legvérengzőbbnek ismert terrorfűhöz fordult és azt gondolva, hogy a nevezett Payr Vilmos lovassági tábornok, azt a »kijelentést tette: „az anyja Istenét ide is mégysz Lázár, te már tudod mit kell csinálni, ahol találsz ott végzel vele”.

Sáska Jakab detektív átvéven a listát, az övig fel-fegyverzett Lázár Endre Andor terroristával, Mészáros Sándor és még három vörösörrel a kapu előtt áldó, Berden Rudolf vörösörsei soffőr által vezetett teherautón a jegyzékben felsoroltak összeszedésére indult. Útközben Lázár Endre Andor terrorista Sáska Jakabnak egy revolvert adott, majd szidalmazta Payr Vilmost, mondván: „ahol találjuk, ott fogunk vele végezni”, sőt Sáska detektívnek azon megjegyzésére, hogy esetleg az illetőt családja körében találják, azt a további kijelentést tette: „aki ki fogja a száját nyitani, az mind hullá lesz”.

A listára feljegyzett egyének közül három Budán lakó egyént otthon nem találván, autóval a Pauler-utca 18. sz. alá ifj. Hollán Sándor lakása elé mentek, útközben Lázár Andor Endre ifj. Hollán Sándorra vonatkozólag azt mondta: „no ennek befutok, elutasította egy felmentési kérvényemet.” Lehozták lakásából ifj. Hollán Sándort, majd a Pauler-utca 20. sz. alatti házból idb. Hollán Sándort, ezután ezeket az autóba beledobálták s útjukat a várba vették, ott Karátsonyi Lajos államtitkárt letartóztatták, szintén az autóba fektették, majd a Lovas-útra mentek és pedig egy az úton talált kétfogatú bérkocsival, onnét magukkal hozták Szlavek Ferenc kúriai bírót, ezt is az autóba való belefekvésre kényszerítettek.

A soffőr melletti ülésen Sáska Jakab detektív és Lázár Andor Endre terrorista foglaltak helyet, míg a négy vörösör, köztük Mészáros Sándor Bandi különítménybeli terrorfű, a teherautó hátsó részén, a foglyok között foglaltak helyet. Szlavek Ferenc meghozatala után Karátsonyi Lajos tanú vallomása szerint a vörösörök maguk közt azt tárgyalták, hogy kár ezekért, t. i. a letartóztottakért az ez éjszakai zord időben nekik szenvedni, legjobb volna velük azonnal végezni. A soffőr ülésén elhelyezkedő Lázár Andor Endre terrorista

pedig azt mondotta útközben Sáska Jakab detektívnek: tekintettel arra, hogy nyolc egyén, helyet csak négyet találtak otthoni, eredmény nélkül nem térhetnek haza, mit fog ehhez szólni Cserny József. Meg is magyarázta az eredmény szónak általa értett jelentőségét abban, hogy a letartóztatottak közül valakinek dögleni kell.

Hazafelé jövet előbb Szlavek Ferencet alkarta Lázár Andor Endre lelőni, ettől a szándékától azonban Sáska Jakab detektív kérelmére elállott, ekkor visszatérve ismét arra az indokra, hogy ifj. Hollán Sándor államtitkár egy felmentési kérvényeit elutasította, kijelentette, hogy Hollánékkal fognak végezni. Ebből a célból a Lánchíd budai hídfőjénél megállíttatta Lázár Andor Endre az autót, leszállva a két Hollánt az autó elhagyására hívta fel s amidőn ezek is lejöttek az autóról, amikor Lázár Andor Endre terrorista magához véve Sáska Jakab detektívet, továbbá az autó megállása folytán minden felhívás nélkül leszállott négy vörösőr közül önként hozzájuk csatlakozó Mészáros Sándor Bandi-féle terrorfiút, a budai hídfő lépcsőzetén a Duna felé vette útját, hogy a Hollánokat ott kivégezzék, az autót pedig tovább küldte azzal, hogy a Lánchíd pesti hídfőjénél várakozék reájuk. A Dunapart a májusi díszítések végett odahordott gerendák miatt megközelíthető nem lévén, Lázár Andor Endre a nevezettekkel együtt a lépcsőzeten feljött a hídra és miikor a Lánchídnak a budai első pillérjéhez értek, megállította a velevoltakat, kijelentette Hollánéknak, hogy most végeznek velük, utasította őket, hogy a híd gyalogjáróján a Dunafelé néző arccal álljanak fel, s amikor ez megtörtént, akkor a budai oldal felől elsőnek álló idb. Hollán Sándor hátamögé állott Mészáros Sándor, ifj. Hollán Sándor hátamögé pedig Lázár Andor Endre és egy pilanatt múlva minden szó nélkül közvetlen közelből, mindegyikük az előtte álló sértettre hátulról, az annak fejére irányított Steyer forgópisztolyból egy lövést tett, a lövések a sértettek koponyájába hatolva, azoknak rögtöni halálát vonták maguk után.

A hátraesett hullákat Mészáros Sándor és Lázár Andor Endre ezután közös erővel egyenkint a Dunába

dobták és gyalogszerrel áthaladva a hídon, nevetgélve és cigarettázva a pesti hídfőnél álló automobilra újból felüliek s ezzel a forradalmi törvényszék épülete előtt álltak meg. Beérve az épületbe Karátsonyi Lajos és Szlavek Ferenc letartóztatottakat szabályszerűen átadták, innét a Cserny-csoport Batthyányi-palotában levő Teréz-körúti tanyájára mentek, ahol a Lázár Andor Endre által előre kitanított Sáska Jakab detektív Gsennynek azt jelenítette, hogy a túszok közül négyet nem találtak otthon, kettőt lestopoltak, mert meg akartak szökni, kettőt pedig forradalmi törvényszék elé állítottak. Cserny József erre azt felelte, „rendben van” és cigarettával kínálta meg Sáska Jakab detektívet.

Cserny József vádloott beismerte, hogy örült a reá bízott feladatnak, amennyiben ilyen előkelő egyéneket, grófokat és egyebeket kellett letartóztatni, beismerte azt is, hogy azt a kijelentést tette Lázár terroristának, ha pucol (szökik) a többit már tudod, hogy mit kell tenni, beismerte végül azt is, hogy Lázár Andor Endrét szélső gyerekek ismerte, aki mindenre kész, tagadta azonban, hogy ő Payr Vilmos nevének olvasásakor azt az utasítást adta volna „ahol találsz ott végezz vele” tagadta eszerint, hogy ő Lázár Andor Endrének akár Payr Vilmos, akár a Hollánok megölésére bármiféle utasítást adott, vagy ily irányban akárcsak példálódzott volna is.

Mészáros Sándor vádloott beismerte azt, hogy ő a Lánchídon idb. Holán Sándort, egy a fejére irányzott revolverlövessel megölte, tagadja azonban, hogy ezt ölési vagy épen előre megfontolt szándékból tette volna, védelme az, hogy őt a vörösörök közül Lázár Andor Endre intette magához, amikor a Hollánokkal előbb a dunapart felé, majd pedig a Lánchíd felé menték, ez adta kezébe a Steyer revolvert, mellyel ő bánni sem tudott, úgy, hogy Lázár Andor Endre nyitotta fel a zárókészüléket, ez mondotta néki, hogy most ő parancsol, ellenállhatatlan kényszer hatása alatt cselekedett tehát és irányította a lövést a sértett fejére abban a tudatban, ha ő Lázár Andor Endrének nem engedelmeskedik, akkor ez őt lövi le.

Berdon Rudolf vádlott azt beismerte, hogy a kérdéses éjjel a túszok beszállítására kirendelt autót ő vezette, tagadja azonban, hogy akár sejtelve is lett volna arról, hogy a leszállított két Hollánnal mit akar elkövetni Lázár Andor Endre, védelme szerint ő az autó zörgése és dübörgése folytán egy szót sem értett, abból, amit a mellette ülő Lázár Endre Andor és Sáska Jakab, avagy az autó hátsórészeiben helyetfoglalt vörösörök egymással beszéltek, lövést sem hallott, a kivégzésnél sem volt jelen, ezek szerint semmi része nincsen az elkövetett bűncselekményben.

A büntető törvényszék Cserny József és Mészáros Sándor védelmét el nem fogadta és el nem fogadhatta,

mert Sáska Jakab detektívnek közvetlen tapasztalaton alapuló vallomásával bizonyítottak vette azt, hogy Payr Vilmos nevének az olvasásakor Cserny József az erre a célra kiszemelt legvadabb terroristának, Lázár Andor Endrének azt a kijelentést tette: „az anyja Istenét. ez az a gazember, te fogsz odamenni, te tudod mit csinálj, ahol találsz ott végezz vele”, mely kijelentésből nyilvánvaló, hogy Cserny József a lovassági tábornoknak vélt és ez őikből a katonai szolgálatot unó társai és önmaga előtt is a háború kinyúlása miatt gyűlölt magasrangú katonatisztnak minden további nélkül való megölését kívánta;

mert továbbá ismerte jól Cserny József a terrorfiúknak azt a szokását, hogy akit lelőttek, azt azzal gyanúsították meg, hogy szökni alkart és ezért volt szükséges a fegyverhasználat, abban a kijelentésben tehát, ha „pucolni” (szökni) alkar, könnyen felismerhette a vad és brutális természetű Lázár Andor Endre azt a sorok közé rejtett biztatást, hogy egy-két embert esetileg a szökésnek ürügye alatt útközben a láb alól eltehet;

mert megerősíti a most felhozott érvnek a helyességét az a tényadat, hogy Lázár Andor Endre kitartása folytán Sáska Jakab tényleg azt jelentette Cserny Józsefnek bevonulás után, hogy négyet találtak ott-hon, kettőt beszállítottak a forradalmi törvényszékhez

keltőt, mert szökni akart, „lestoppolták”, mely jelentést Cserny József jóváhagyólag tudomásul vett;

mert végül a felhozottak szerint Lázár Andor Endrében a Cserny József részéről nyert biztatások, az ő nyelvükön mondott közértelmű célzások, érlelték meg az ez esetben elkövetett gyilkosságoknak a gondolatát és ezek a biztatások vitték reá őt és az ő utján Mészáros Sándort a gyilkosságok elkövetésére, így tehát az okozati összefüggés a felbújtás és ennek eredménye között (megállapítható);

mert továbbá Mészáros Sándornak azon védekezését, hogy a forgópisztolyt Lázár Andor Endrétől kapta, azzal bánni nem tudván, ennek závarzatát ugyanez nyitotta fel, a helyszínén közvetlen közelben jelenlévő Sáska Jakab tanú meg erősítette, ezekről a nevezettnek tudomása nincsen, bár róluk megtörténtük esetén tudnia (kellene, mert továbbá a nevezettnek azon védekezését, hogy Lázár Andor Endre őt magával hívta, majd vonakodása folytán azt ia kijelentést tette, hogy ő parancsol és Mészáros Sándor ezen fenyegető parancsnak hatása alatt cselekedett, egyenesen megcáfolta a nevezett tanú azon vallomásával, hogy Mészáros Sándor a kocsiból kilépő vörösörök közül önként, minden felhívás nélkül, vagyis intés nélkül követte őket, minden felhívás vagy utasítás nélkül állott idb. Hollán Sándor hátamögé és egyszerre lőtt Lázár Andor Endrével;

mert végül azok a tényadatok, hogy Mészáros Sándor vádlott a Bandi-féle terrorcsapatnak volt a „tagja, kik a proletárdiktatúra fenntartása érdekében a Cserny-csoporthoz hasonlóan önként jelentkeztek szolgálatra és a legsúlyosabb bűncselekmények elkövetéséig fokozódó terror gyakorlására, „továbbá, hogy Karátsonyi Lajos nyűg. államtitkárnak vallomása szerint ő és társai maguk között már a várban arról tárgyaltak, hogy az összes tűszokat legjobb lenne kivégezni, hogy ezzel a zivataros időben való súlyos éjjeli szolgálatot mielőbb befejezhessék, egyenesen azt mutatják, hogy Mészáros Sándor vádlott indulattal mentes lélekkel, előre megfontolta a jóval ezt követőleg végrehajtott

szándékát, így a sértettet előre megfontolt szándékkal fosztotta meg életétől.

Cserny Józsefnek fent leirt cselekménye kétférebéli a Btkv. 278. §. és 69. §. 1. pontjában (meghatározott gyilkosság büntetének felbujtói részességét, Mészáros Sándor vádlottnak cselekményét pedig ta Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetettének a tényáladékát foglalják magában;

amiért is beszámítást, avagy büntethetőséget kizáró okok hiányában bűnösségüknek a megállapítása szintén indokolt.

Berdon Rudolf vádlottal szemben azt a vádat, hogy a nevezett a Hollánok meggyilkolását autóvezetői tevékenységgel előzetes egyetértéssel szándékosan előmozdította, avagy megkönnyítette volna, a bíróság bizonyítottnak nem tekintette;

- mert tény az, hogy Berdon Rudolf a tús szedésére indulás előtt Cserny József szobájában meg nem fordult, ennek a jegyzék átadásaikor tett biztató és reabíró kijelentéseit nem hallotta,

elfogadható az a védekezése is, hogy ő a mellette ülő Sáska Jakabnak és Lázár Andor Endrének egymás közt folytatóit beszélgetését az autó dűbörgése folytán nem hallotta, annál kevésbé volt és lehetett tudomása arról, amit az autó hátsórészében a vörösörök tárgyaltak maguk között;

mert végül bizonyítást nyert az is, hogy Lázár Andor Endre a Holánok leszállítása után azt a parancsot adta Berdon Rudolfnak, hogy az autóval a Lánc-hídon menjen át és őket a hídfő pesti oldalánál várja, mit meg is tett, így figyelemmel arra, hogy Karátsonyi Lajos valcimása szerint az autó hátsórészén ülők sem hallották a lövéseiket, kétségtelen, hogy a motor közelében levő Berdon Rudolf vádlott az el nem alított gépnek zakatolása folytán még kevésbé lehetett abban a helyzetben, hogy ily körülményeik aközött a lövések zaját hallhassa;

ezek szerint sem előzetesen, sem a gyilkosságot közvetlenül megelőzően Cserny Józsefnek: illetve Lázár Andor Endre és Mészáros Sándornak szándékáról

tudomással nem bírván, azt előzetes egyetértéssel elő nem segíthette, avagy meg nem könnyíthette.

Ellenben az vitátlan, hogy Bardon Rudolf vádlott az elindulás előtt, továbbá útjuk tartama alak tudomást szerzett arról, hogy a Cserny József részéről kiküldött terror fiúk vezetésére bízott csoportok minden törvényes alap nélkül, tehát jogtalanul és mások szabadságjogába gázolva, túszokat szednek össze, továbbá ezeket indokolatlanul és jogtalanul letartóztatják, tehát személyes szabadságuktól jogtalanul megfosztják, ő ennek tudatában négy egyén személyes szabadságának a szándékos megfosztásában tetteles részt vett akkor, amidőn azoknak az autóval való elszállítását foganatosította, azoknak útközben tetteles bántalmakban megnyilvánuló sanyargatását lehetővé tette.

Bardon Rudolf vádlottnak idevágó védekezése csupán az, hogy ő nem tudta, miért szedik össze az autóra rakott egyéneket.

Ez a védekezése tarthatatlan és elfogadhatatlan, mert úgy az odarendelt járművek nagy számából, valamint a kiküldött karhatalom nagyságából tudnia kellett, hogy ő tömegszállítás feladata előtt áll, a letartóztatott egyének előkelő voltából, azoknak az éjszakai órákban a családjuk köréből való kiragadásából, végül pedig abból, hogy mindenki jól tudta azt, hogy a terroralakulatok törvényes letartóztatási joggal nem bírnak, tudnia kellett azt is, hogy az autóra rakott egyéneknek letartóztatása önkényes és törvénytelen, így jóhiszeműséggel nem védekezhetik.

Bardon Rudolf vádlottnak ezen cselekménye négyrendbeii a Btkv. 323. §. 1. bekezdésében meghatározott és ennek utolsó bekezdése szerint minősülő személyes szabadság megsértése vétségének a tényelemeit foglalja magában;

amiért is az ügyészi vádtól eltérőleg ebben kellett őt bűnösnek kimondani.

Ez ügyben továbbá ifj. Hollán Sándorné, Hollán Péter, Hollán Miklós, Hollán Aurélné, Pohli János, Bódis Mihályné és özv. Gáspár Dezsőné tanúknak egybehangzó, illetve egymást kiegészítő vallomásai,

továbbá a vádlottaknak egymást terhelő vallomásai alapján tényként állapította meg a bíróság azt is, hogy Karsai József, Karsai Józsefné, Katona Sándor és Kovács Ferenc vádlottak, több különböző alkalommal, de egy akaratelhatározással, részint az udvaron, részint a házmeisteri lakásban, részint ifj. Hollán, Sándorné lakásán, többek jelenlétében, nagy hangon. úgy, hogy a házban lakók nagy része, meghallhatta, sőt meg is hallotta, a rendelkező részben részletesen körülírt, a proletárdiktatúrát dicsőítő, ennek az osztályharcot és magánvagyon elleni támadást hirdető tanait helyeslő nyilatkozatokat tettek folyó évi március esetleg április havában, közelebről meg nem határozható napon, tényleg azonban háború idején.

Ezek a kijelentések, tekintettel arra, hogy a proletárdiktatúra egyik alapelvét képezte a burzsuji-üldözés, a magánvagyon elkommunizálása, hogy aki ezt dicsőíti, mélységes gyűlöletnek ad kifejezést a munkásosztályon kívül álló más osztályokba elhelyezkedett polgártársai ellen és a tulajdon jogintézménye ellen intéz gyűlöletet szítani alkalmas támadást, tekintettel arra, hogy a most vázoltak alapján ezek a kijelentések alkalmasak voltak arra, hogy a hallgatóságban hasonló gyűlöletet keltsenek, végül, akik ilyen kijelentéseket tesznek, azoknak a célja kétségtelenül az, hogy ezt a gyűlöletet idézzék elő, figyelemmel végül arra is, hogy a nagyobb számú egyéneknek jelenléte kapcsolatban azzal, hogy a kijelentéseket a jelenlevőkön kívül mások is hallhatták, a nyilvánosság és gyülekezet fogalmát is fedik, a Btkv. 172. §. 2-ik bekezdésében meghatározott s mert háború idején történt, az 1912. évi 63. t.-c. 19. §-ában meghatározott izgatás büntetnének az összes tény elemeit magukban foglalják;

amiért is nevezett vádlottaknak ebben való bűnösségét indokoltan állapította meg a bíróság.

Végül Karsai Józsefné, Katona Sándor és Kovács Ferenc vádlottak ellenében tényként állapította meg a bíróság azt is, hogy ők folyó évi április hó 23-án, a déli órákban, Hollán Miklós sértettet egy vörösörrel, minden elfogadható indok nélkül, tehát jogtalanul

letartóztatták, aki ennek következtében folyó évi május hó 1-ig fogva volt, tehát a letartóztatás hét napnál több ideig tartott, továbbá a letartóztatás tartama alatt ellene alkalmazott fenyegetésekben megnyilvánuló lelki sanyargatás következtében súlyosabb természetű idegbajt szenvedett.

A vádlottak a cselekmény elkövetését beismerik. Védelmük az, hogy Karsai Józsefné szerint a letartóztatást megelőző napon egy vörösör jelent meg náluk azzal a meghagyással, hogy Hollán Miklóst — amint a házba beteszi a lábát — tartóztassák le, ők tehát e/ t a parancsot követték.

Kézenfekvő ennek a koholt mentségnek a valótlanúsága, mert Karsai Józsefné a náluk állítólag megjelent vörösörnek a nevét megmondani nem tudta, jóllehet, a legegyszerűbb józan gondolkodással az lett volna az első kötelessége, hogy saját felelősségének elhárítása végett ennek a nevét megtudja és a vett rendelkezés forrásának a törvényességéről meggyőződjön,

mert továbbá Hollán Aurélné tanú vallomása szerint a letartóztató vörösör még a nevét sem tudta a kezére adott Hollán Miklósnak, sőt egyenesen arra hivatkozott az ezáltal való kérdőrevonáskor, hogy őt neki ujjal mutatták meg.

Karsai Józsefné, Katona Sándor és Kovács Ferenc vádlottaknak most előadott cselekménye tehát a Btkv. 323. §. 1-ső bekezdésében meghatározott, a 2-ik bekezdés első tétele és a 3-ik bekezdés szerint minősülő személyes szabadság megsértése vétségének az összes tényelemeit magában foglalja,

indokoltan állapította meg tehát a büntető törvényszék a nevezett vádlottaknak ebben való bűnöségét is.

Végül Hamari Miklósné született Neurath Bella vádlott ellenében, nevezettnek tagadása ellenére, Takáts József tanúnak a vallomása alapján, tényként állapította meg a bíróság azt, hogy a nevezett Budapesten, 1919. évi augusztus hó 27-én a gyilkosság miatt körözött Lázár Andor Endre terrorista részére

abból a célból, hogy ez a hatóság üldözése elől meneküljön, anélkül azonban, hogy vele a gyilkosság elkövetése előtt megegyezett volna, útlevelet szerzett, aki ennek segítségével meg is szökött.

A vádlott elsőízben azzal védekezett, hogy ő Lázár Jenő százados részére, ennek Halas községbe való utazása érdekében útiigazolványt szerzett, majd azzal védekezett, hogy ő igazolványt nem szerzett és nem is adott át Lázár Jenőnek, mindkét esetben pedig azzal, hogy ő Lázár Andor Endre terroristát nem is ismeri.

Tekintettel arra, hogy Takáts József tanú kétségtelenül bizonyította azt, hogy Neurath Bella vádlott, az ő lakásán megjelent, Lázár Jenő századosnak a következő kijelentést tette: „százados úr, a román parancsnokságtól megszereztem az útleveleket”,

tekintettel arra, hogy a belföldi utazásra útlevél szükséges nem volt, így az útlevelek a halasi utazásra nem vonatkozhattak, mit megerősít Lázár Jenő századosnak azon kijelentése: „bravo, bravo, akkor holnap utazhatunk”, tehát nem egy, hanem több személy utazásáról volt szó,

tekintettel végül arra, hogy teljesen mellékes az, ismerte-e Neurath Bella vádlott Lázár Andor Endrét, avagy sem, mert a vele bizalmas viszonyban levő Lázár Jenő bizonyára közölte vele az útlevelek szerzésének okát, az pedig köztudomású volt, hogy a budapesti ügyészség a gyilkossággal terhelt Lázár Andor Endrét országszerte keresteti,

a vádlott védekezésének elutasítása és a fenti tényállás megállapítása indokolt.

A vádlottnak ez a cselekménye a Btkv. 374. szakaszában meghatározott bűnpártolás vétségének a tényelemeit foglalja magában, azért őt ebben kellett bűnösnek kimondani.

III.

Dr. Berend Miklós meggyilkolása.

A bűnyügynek jelen szakára vonatkozólag a bíróság a következő tényállást állapította meg:

Folyó évi június hó 24-én délután 4 óra tájban dr. Berend Miklós orvos, egyetemi magántanár, beteglátogatás céljából távozott a lakásáról. Alig tett pár lépést, megpillantotta a nemzetiszínű lobogó alatt a Dunán megjelenő monitorokat, melyek a Hungária szállóra, az úgynevezett szovjetházra irányított ágyúlövésekkel jelt adtak az ellenforradalom kitörésére. A nevezett, szívében tele lelkesedéssel, hazafutott a lakására, íróasztala fiókjából mintegy 14.000 korona kékpénzt és 20-30.000 korona fehérpénzt magához véve, azt mondta feleségének: „Nézd feltámadt Magyarország” s az íróasztaláról magához vett kisebb forgópisztolyt szintén zsebreteve, elrohant a lakásáról. Az utcán elővette zsebkendőjét, azt a monitorok felé lobogtatva és „éljen Magyarország”, „le a szovjettel”, „le Kun Bélával” kiáltások között a Mária Valéria-utcán át a szovjetház felé futott. A Hungária palotaőrségét képező 10-15 talpig felfegyverzett terrorista és néhány vörösőr már akkor az utcán voltak, megszállták, sőt egyes helyeken gépfegyverekkel állták el az utcakereszteket, sőt az egyik szemtanú vallomása szerint kézfegyvereikből izgatottan lövöldöztek a közeli házak ablakai felé. A terroristák észrevevén a feljükk futó dr. Berend Miklóst, rászégezték fegyvereiket és jrakiáltották, hogy álljon meg. Dr. Berend Miklós egy pillanatra meg is állott, majd megfordulva, visszafelé, vagyis a Petőfi-tér felé kezdett szaladni s közben észrevevén, hogy néhány terrorista üldözi, visszanezett, miközben egy lámpaoszlopba ütközve, elesett. A földről nyomban felugrott és. folytatni akarta az útját, sőt zsebébe nyúlt, hogy revolverét a védelmére előrántsa, erre azonban már nem volt ideje, mert ebben a pillanatban

több terrorista, közöttük Löbl Mór, Steiger János, továbbá a szökésben levő Rosen Antal és Alexandrovszky Leó vádlottak különböző irányokból, kisebb-nagyobb távolságból löfegyvereikkel rálöttek dr. Berend tanárra, ki egy vagy két lövéstől találva, a földre esett. Amint a megsebesített ember felült az utón, abban a pillanatban odaérkezett a Mária Valéria-utca és Türr István-utca sarkához autóján Cserny József, a terroristák parancsnoka, átvette a vezénylest, intézkedett és valami parancsot adott le a vele jött Schön Béla vádlottnak, ki leugorva az autóról, odaszaladt a földön ülő dr. Berend Miklóshoz s közvetlen közélről reáirányított fegyveréből háromszor reálőtt. A lövések után dr. Berend tanár holtan terült el a járdán. Schön Béla vádlott, ki szinte szökésben van, ezután elvette a leterített áldozattól annak revolverét s úgy ő, mint a többiek ott hagyták heverni az út közepén a világszerte híres orvostanárnak vérző tetemét. Beállván az esti sötétség, az időközben elhalt Engländer Fülöpnek, az Országház gondnokának a rendeletére ismeretlen terroristák dr. Berend Miklóst megmotozták és kifosztották, elvették aranyóráját, aranyláncát, ezüstfejű botját, bőrtárcáját, melyben 14.000 korona kékpénz és 20-30.000 korona fehérpénz volt, Löbl Mór terrorista lehúzta annak mindkét cipőjét, ezután a holttestet Löbl Mór, a szökésben levő Weisz József, Rosen Antal és Trailla György vádlottak együttesen a Dunához vonszolták és a Petőfi-tér táján beledobták a vízbe.

Löbl Mór vádlott a rablott cipőket másnap egy pár bakkancsért elcserélte egyik terrorista társával. az órát, láncot, botot, a kékpénzt és fehérpénzt Engländer Fülöp vélte magához azon a címen, hogy letétnek be fogja szolgáltatni, ezt azonban nem tette, mert az órát, a láncot és a botot a házkutatás alkalmával a nevezettnél megtalálták, a 14.000 korona kékpénz az ő kezén nyomtalanul eltűnt, a fehérpénzből pedig csupán 23 darab 200 koronást adott át Papp Sándor vádlottnak, Cserny József helyettesének, közölve vele azt, hogy ezt a pénzt dr. Berend tanártól vették el és hogy a hiányzó 2 darab 200 koronásból vacsorát fizetett a hőstettet végző terrorkatonák részére. Papp

Sándor közölve az Engländer által elmondottakat, a 23 darab 200 koronást Cserny Józsefnek adta át, ki azt állítása szerint a többi „hivatalos” pénz közzétette.

Dr. Bérend Miklós holttestét 14 nap múlva fogták ki a Dunából. A boncolásról felveti jegyzőkönyv, valamint a főtárgyaláson kihallgatott dr. Gyulai Elemér boncoló törvényszéki orvosnak a véleménye szerint a hullán 3 lövési sérülés találtatott, melyek közül az egyik, a nyak hátsó részén hatolt be, a gerincguyai szétronsolta és fel tétlen ül halálos volt.

Löbl Mór vádlott a főtárgyalás során beismerte, hogy a halottnak a cipőit lehúzta és magának megtartotta, továbbá annak a Dunába dobásánál a fent említettekkel együtt közreműködött, végül, hogy a cselekmény elkövetésével utóbb többek előtt eldicsekedett, tagadta azonban, hogy ő dr. Berend tanárra rálőtt volna.

Steiger János vádlott szintén tagadta, hogy ő a fegyveres csoportban tartózkodott és dr. Berend tanárra rálőtt volna.

Löbl Mór vádlott azzal védekezik, hogy a lövéseket hallva, összes értéktárgyait leadta a Hungária szálloda portásának, hátha a csatában elesik, ugyanekkor az őrszobában hagyta katonafegyverét is, tehát fegyvertelenül indult a csatába. Steiger János vádlott pedig azzal védekezik, hogy ő nem is volt terrorista, hanem Pogány József népbiztosnak gépkocsivezetője s mint ilyen a gyilkosság idején az autó melleit tartózkodott, fegyvere sem volt megtöltve s így a gyilkosság helyén nem volt és nem is lehetett, sőt kizárta ezt az, hogy őt is őrizték, hogy meg ne szökhessek.

Mindkét vádlott az általa tagadásba vett dicsekedésnek okát abban adja, hogy az időben a terroristák egymással vetélkedtek abban, fel tud jobban dicsekedni és így olyan cselekmények elkövetésével is kérkedtek, mint a jelen esetben, amelyben részük nem volt.

A büntető törvényszék Löbl Mór és Steiger János vádlottaknak a védekezését figyelmen kívül hagyva, nevezetteknek a tettességét állapította meg,

mert Löbl Mór vádlottal szemben Kántor János tanú esküvel megerősített vallomásával bizonyította, hogy dr. Berendre a többek között Löbl Mór is reálőtt, Weisz Árpád érdektelen tanú azt bizonyította, hogy látta, miszerint Löbl Mór is dr. Berendre irányozva tartotta lőfegyverét. Brinda Antal detektív igazolta, hogy az általa megejtett nyomozás során Löbl Mór beismerte előtte, hogy Berendbe belelőtt, végül Alexius Péter, Dögei Imre tanuknak vallomása szerint Löbl Mór vádlott az eset után való napon előttük eldicsekedett azzal, hogy puskájából reálőtt dr. Berend Miklósrá, sőt Dögei Imre tanú előtt Steiger Jánossal azon vitatkozva, hogy közülök melyik lőtte le először dr. Berendel, még a helyet is megmutatta, ahol ő állott és ahonnan a lövést intézte,

mert továbbá Steiger János vádlottal szemben igazolást nyert, részint saját beismerése, részint pedig Szabó Ferenc, Dögei Imre és Steiner Gellért tanuknak a vallomásával az, hogy Steiger János vádlott a kérdéses napon az autó elromlása folytán gépfegyverkezelőnek önként jelentkezett, oda be is osztatott s mint ilyen revolverrel, kézigránáttal és puskával volt fel-fegyverezve; mert Kántor János érdektelen tanúnak esküvel megerősített vallomása szerint Steiger János is reálőtt dr. Berend Miklósrá, továbbá Weisz Árnád tanú azt bizonyított, hogy látta Steiger Jánost, fegyverét dr. Berend Miklósrá irányítva, a nevezett sértett felé szaladni s nyomban ezután megtörténtek a lövések; mert Szabó Ferenc, Kántor János, Weisz Árpád. Egervári László és Dögei Imre tanuk vallomása szerint Steiger János vádlott az esetet követő napon, illetve röviddel azután különböző alkalmakkor eldicsekedett előttük a gyilkosság elkövetésével, sőt a legutóbbi tanú előtt Steiger János vádlott arról vitatkozott Löbl Mór vádlottal, hogy közülök melyik lőtte le elsőbb dr. Berend Miklóst, mely alkalommal a helvei is megmutatta, ahonnan a lövéseket intézte: mert végül Steiger János vádlott éppúgy, mint Löbl Mór vádlott társa, Brinda Antal detektív vallomása szerint a/ általa teljesített nyomozás folyamán a gyilkosságban való tettleges részvételét beismerte.

Tekintettel arra, hogy Löbl Mór vádlott a Cserny-féle terrorcsapatban szolgált, így az előzményekben kifejtettek szerint a beállítás idejében már elhatározta magát arra, miszerint az ellenforradalrnároknak vélt egyének életét, ha erre alkalma nyílik, kioltja,

tekintettel továbbá arra, hogy Steiger János Pogány Józsefnek, a hírhedt népbiztosnak állig fellégyverkezett sofförje volt, ki saját állítása szerint is az ellenforradalom napján, dr. Berend Miklós meggyilkolását megelőzőleg gépfegyverrel lőtte a nemzeti szitui zászlós monitorokat, így az ellenforradalmárok elleni gyűlölet éppúgy égett benne, mint a terroristákban és ő éppúgy el volt határozva már eleve az ellenforradalmárok kiirtására, mint Cserny József és ennek terrorcsapata,

ezeknek mérlegelésével-meg kellett állapítani azt, hogy mind a két vádlott előre megfontolt szándékkai cselekedett és oltotta ki társtettesekkel egyetemben dr. Berend Miklósnak élejét.

Cserny József vádlott azt beismerte, hogy autó iával, melyet saját maga vezetett és amelyen mellelte Schön Béla terrorfiú ült” az ellenforradalmizaj és a monitorok lövése közepette érkezeti a helyszínére, ott intézkedett, tagadja azonban, hogy Schön Bélát bármiféle utasítással látta volna el, vallomása szerint az ő intézkedése csupán arra irányult, hogy a helyszínén az ablakokat és kapukat bezárassa és az arra járni akárokat más utcába terelje.

Cserny József vádlott tagadásával szemben a tényállásban előadottakal azért állapította meg a bíróság, mert Oláh József százados lassan kétségtelen adatokat szolgáltatott arra, hogy Cserny József nem az áltála említett Türr István-utcában, hanem a Mária Valéria-utcában állott, az ő intézkedéseivel hozta fcapssolatba azt, hogy egy terrorista (a tárgyalás adatai szerint Schön Béla) közvetlenül Cserny József közleléből előugrott, a földön ülőhelyzetben levő dr. Berend Miklóst pár lépésnyire megközelítette és puskájából a nevezettbe háromszor belélt, ezek szerint tehát figyelemmel arra is, hogy az ő személyes szolgálataára magával hozott Schön Béla terrorista utasítás

nélkül mellőle el nem távozható volna, megnyugvással kellett és lehetett megállapítani, hogy Cserny József az ellenforradalmárok kiirtására korábban elhatározott, előre megfontolt szándékkal bírta rá Schön Bélát a gyilkosság elkövetésére.

Cserny József vádlott ellenében végűt tényként állapította meg a bíróság azt is, hogy ő a Papp Sándor által neki átadott 23 darab 200 koronásról, annak átvétele előtt tudta, miszerint az a dr. Berend Miklóstól elrabolt pénzből való, ennek dacára azt elfogadta és a kommunista uralom fenntartása céljából alakított terrorcsapatok fenntartására és élelmezésére szolgáló pénzekhez tette.

Ennek kapcsán tényként állapította meg azt is, hogy az előbb említett 23 darab 200 koronást Papp Sándor, Cserny József parancsnoknak a helyettese, Engländer Fülöpötől, az Országház gondnokától vette át, aki közölte vele, hogy a pénz dr. Berend Miklós kifosztása útján, tehát rablás büntetése útján jutott birtokába, tehát Papp Sándor akkor, amikor ezen pénzüsszeget Cserny Józsefnek átadta, annak elidegenítésére tudatosan közreműködött.

Minthogy az eltulajdonítás befejezést nyert azzal, hogy Cserny József a büntett útján szerzettnek tudott pénzzel jogtalanul, mint a sajátjával rendelkezett, a Papp Sándor által való továbbadás pedig az elidegenítésben való közreműködésnek összes ismérveit kiemeri,

a fent előadottak szerint Cserny Józsefnek a tényállásban megállapított cselekedetei egy rendben, a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság bünteténnek a Btkv. 69. §. 1. pontja szerinti felbujtói bűnrészességét, továbbá 1 rendbeli a Btkv. 370. §. 1. bekezdésében meghatározott orgazdaság bünteténnek lényelemeit,

Löbl Mór és Steiger János vallottaknak mint a Btkv. 70. §-a szerinti tettestársaknak megállapított cselekménye 1 rendbeli, a Btkv. 278. §-ban meghatározott gyilkosság bünteténnek a tényelemeit és Löbl Mór cselekménye, 1 rendbeli, a Btkv. 344. §-ában meghatározott rablás bünteténnek,

végül Papp Sándor vádlottnak megállapított cselekménye 1 rendbeli, a Btkv. 370. §. 1) bekezdésében meghatározott orgazdaság büntettének a ténveineit foglalják magukban,

amiért is a vádlottakat ezen cselekményekben is, bűnösöknek kellett nyilvánítani.

IV.

Madarász Béla meggyilkolása.

Az ügy ezen szakában a büntető bíróság a következő tényállást állapította meg:

Folyó évi június hó 24-én, az ellenforradalom napján, este 10-11 óra közötti időben, az Eskü-uton ellenőrző szolgálatot teljesítő Max Miksa és Vajda Ignác Náthán vörösőrök az Eskü-út 6-ik számú házá-
nak egyik harmadik emeleti ablakából világosságot láttak kiszűrődni, Max Miksa éppen Vajda Ignác Náthán társát felküldötte a lakásba a lámpa kioltása végett, amidőn odaérkezett hozzájuk Küvér Lajos politikai nyomozó vádlott és szökésben levő Marton István vörösőr. Küvér Lajos kérdezősködésére Max Miksa elmondotta neki, hogy a házban világosságot vett észre, erre Küvér Lajos, Marton István és az útközben talált Vajda Ignác Náthán vörösőrökkel fölmentek a fölzörgetett házmester által rendelkezésükre hocsájtott liften, a házmester kíséretében, a negyedik emeletnek egyik utcai lakásába. — Itt rövidzárlat folytán egy lámpa nem volt felgyújtható, mire az ezen lakás alatt levő és Vahl Gyula kereskedő által bérben bírt lakást keresték fel. Küvér Lajos vádlott, itt első-sorban Váhl Gyulát, a lakás főbérlijét vontá felelőségre azzal: „gazember ellenforradalmár, világítottál a kapu felett, „innen volt a világosság”, — majd durván megfenyegette azzal: — „leszűrom, mint egy kutyát, mert nem vagyok senkinek sem felelős a maga életéért”, — és felhívta őt fegyverének előadására. Az ágyából kizavart kereskedő tagadó válasza, után és; meggyőződve arról, hogy az ágyából kikelő Váhl Gyula jóval korábban lefeküdt és így nem is világít-

hatott, Kúvér Lajos vádlott a Madarász Béla által al-bérletben bírt szobába ment, hol a nevezettet a sötétben és lágyban fekvé találta. — Felgyújtván a lámpát, Kúvér durván megtámadta a meglepődött orvosnövendéket: „te gazember, fényjeleket adtál, és kilőtél” — mondotta neki, reá parancsolt, hogy öltözzék le. — Madarász Béla tiltakozott a vád ellen, a jegyzeteit felmutatva bizonyította, hogy azokból orvosi szigorlatra készült. — Kúvér Lajos vádlott durva szitkozódásait megismételve két ízben is ráparancsolt Marton István vörösörrre, hogy szúrja le Madarászt, ez azonban á felhívást nem teljesítette. — Egyszerre hirtelen csellel Kúvér Lajos vádlott megváltoztatta a hangját és atyáskodó modorban azt mondotta Madarásznak: „édes fiam, van-e fegyvered, becsületszavamra mondom, ha önként ideadod, semmi. bántódásod nem lesz, de ha házkutatás útján akadunk reá, úgy ebből nagy baj lesz”. Madarász Bella engedve a jóakarátú, figyelmeztetésnek, elővette és átadta kis forgópisztolyát, melyben minden töltény benne volt és Hlavacsek Márton házmester vallomása szerint a szobában üres töltényhüvely egyáltalában nem hevert. — A pisztoly átvétele után Kúvér Lajos összeszidta s összepofozta Madarászt, a vörösörökkel a kezeit hátrakötöztette és levezettette őt az utcára.

Amiig Kúvér Lajos a két vörösörrel Madarász lakásán volt, azalatt a ház kapujában várakozó vörös örökhöz és terroristákhoz csatlakozott az utóbb oda-érkezett Löbl Mór terrorista vádlott, akinek az utcán várakozók azt mondták, hogy egy ellenforradalmárt hoznak le. Kúvér Lajos az utcára érve a várakozók csoportja előtt újból felpofozta a hátrakötött kezű Madarász Béláit és ellenforradalmi tisztnek nevezte őt, kinél revolvert talált és aki fényjeleket adott le. — „Agyon kell ütni és a Dunába kel dobni”, — mondotta ki reá Kúvér Lajos.

Erre a kapuban várakozó Löbl Mór vádlott „igen, ellenforradalmár? „az anyád Istenit!” kiáltással 5-6-szor botjával fejbeverte Madarászt oly erővel, hogy a bot eltörött és Madarász a földre esett, majd a földre bukott Madarász Bélát Löbl Mór rohatkásával kétszer hasbaszúrta. Madarász a szúrások után a

földről félig fötemelkedve így szólt: „hát ti ilyenek vagytok?“, mire Löbl Mór a szuronyával a mellébe szúrt.

A földön elterült Madarász Bélától ekkor Kűvér elvette aranyóráját, láncát, tyúkszemvágókését, noteszt és ezeket a holmikat — a lakásban már előzőleg elvett revolverrel együtt — átadta a mellette álló Löbl Mórnak. Löbl Mór a vörösöröknek azt mondta: „a Dunába kell dobni“, s ezzel Kűvér Lajossal együtt visszament a Szovjetházba, honnan később Kűvér Lajossal együtt ennek lakására mentek és pálinkáztak.

Max Miksa vádlott ezután Madarász Bélának a Dunába való hurcolásához egy valahol a közelben álló szemégyűjtő tolokocsit búzott elő s erre Max Miksa a vörösörök és egy terrorista segítségével fölrakta a még mindig életben levő Madarász Bélát, — Max Miksa és Polánszky Lajos vádlottak lehúzták a kocsin fekvő Madarász Béla lábáról a cipőket és azután együtt eltolták a még hörgő Madarász Bélát ezen a kocsin az Erzsébet-hídra. A hídon Max Miksa lehúzta Madarász Béláról ennek nadrágját, melyet magával vitt és később egy társával elcserélt. Az Erzsébet-hídon a vörösörök és terroristák Madarász Bélát, — aki Rosenfeld Ármin tanú vallomása szerint még akkor is élt, sőt amikor a nevezett a verejtéket a homlokáról letörölte, még szólni is akart, de már nem tudott, — ezen tanúnak azon könyörgése dacára, hogy ne bántsák, ő majd a kórházba viteti, — a kocsiról az útestre borították, majd a Dunába dobták. — A Madarászlól lehúzott cipőket Polánszky Lajos vádlott a 77-ik számú őrszobában ágya alá elrejtette.

Löbl Mór vádlott beismerte, hogy Madarász Bélát botjával tetteleg bántalmazta, rohamkésével kétszer hasbaszúrta, szuronyával pedig egyszer mellbeszúrta, tagadta azt, hogy utasította volna a jelenlevőket Madarász Bélának a Dunába dobására és azzal védekezett, hogy ő Lukács György népbiztostól vett utasítás folytán szúrta le a fényjelzéseket adó és így ellenforradalmárnak bizonyult Madarász Bélát.

Max Miksa vádlott beismerje, hogy ő látta meg a kiszűrődő világosságot, ő értesítette erről az oda-

érkező Kuvér Lajost, hogy jelen volt a Löbl Mór által végrehajtott bűncselekménynél, hogy ő tette fel Madarász Bélát társai segítségével a szemeteskocsira, ezt a kocsi ő tolt Polánszky Lajossal az Erzsébet-hidra, végül, hogy az Erzsébet-hídon ő húzta le Madarásról a nadrágát, — tagadta azonban, hogy Madarász cipőjének a lehúzásában Polánszky Lajosnak segédkezett volna és azt állította, hogy Madarász Béla már halott volt, amidőn a kocsi fel lették.

Polánszky Lajos vádolta beismerte azt, hogy Madarász Bélának egyik lábáról a cipőt ő húzta le, és ezt a Max Miksa által átadott másik cipővel együtt az őrszobába vitte és az ágya alá helyezte el, szerinte ezt azonban eltulajdonítani nem akarta, mert jelentést kívánt tenni erről, de másnap szolgálatba kerülve, erre nem volt ideje, — állította továbbá, hogy a cipő lehúzása alkalmából Madarász Béla már nem élt, — tagadta, hogy a szemeteskocsinak az Erzsébet-hidra való tolásában bármi módon részt vett volna.

Kuvér Lajos vádolta kezdetben tagadta, hogy Madarász Bélát bántalmazta és kifosztotta volna, Löbl Mór vádlattal történt szembesítése után azokat beismerte azzal, hogy részint bepálírozott volta, részint zavarodottsága miatt a történeteknek minden részletére nem emlékszik, épp így nem emlékszik arra sem, hogy azt mondotta volna: „itt hozok egy ellenforradalmár tisztet, kinél revolver volt és aki fényjeleket adott le, agyon kell ütni és a Dunába kell dobni”.

Előre bocsájtva azt, hogy a büntető törvényszék Madarász Béla életének kioltását a Löbl Mór által reáintezett szűrésok idejétől egészen a Dunába dobásig terjedő időben elkövetettnek tekinti, a vádlottak, védekezésével szemben megállapította, hogy Kuvér Lajos az alább vázolandókkal szándékosan reábirta Löbl Mór, Max Miksát és Polánszky Lajost, még pedig előre megfontolt szándékkal a gyilkosságnak elkövetésére, Löbl Mór, Max Miksa és Polánszky Lajos vádlottak szintén előre megfontolt szándékkal fosztották meg Madarász Bélát az életétől.

Ugyanis Küvér Lajos vádlottban már akkor felébredt az ölési szándék gondolata, amikor Madarász Béla leszúrására ismételten utasítást adott Marton István vörösörnek, tudta és látta azt, hogy a ház előtt terroristák tanyáznak, kiknek elég egy olyan elejtett szó, hogy valaki ellenforradalmár, arra, hogy azt kérlelhetetlenül legyilkolják, tervszerűen és higgadt kiszámítással dobta oda az általa mert haramiák kezébe Madarász Bélát akkor, mikor arra ráfogta, hogy fényjelzéseket adott, sőt az ablakából ki is lőtt, amelyeknek állítására egy hajszálnyi bizonyítéka sem volt, tetézte megátalkodott szándékának kivitelét biztosítandó alaptalan gyanúsításait azzal is, hogy a békés utón átvett revolvert olyannak tüntette fel, mint amellyel nevezett az utcára kilőtt, végül utasításszerűleg arra hívta fel a jelenlevőket, hogy Madarászt üssék agyon és a Dunába dobják.

Hozzászámítva ezekhez azt a nagyfokú elvetemültséget igazoló furfangot, amellyel Küvér Lajos Madarász Bélától a forgópisztolyt megszerezte, amely tétével egyúttal annak is tanújelét adta, hogy teljesen józanul gondolkodik, sőt cselszövő furfanggal teltített elméjének mi fogyatéka sincs, kétségtelen, hogy Küvér Lajosnak az volt a szándéka, hogy a szobában már tervezett, a lejövetkor pedig megérett, előre megfontolt szándékával az ott levőket reábirja a szerencsétlen áldozatnak legyilkolására.

Kétségtelen továbbá az is, hogy Max Miksa vádlóit, aki az egész vérfagyasztó esetnek Küvér Lajosnak tett indokolatlan jelentésével a kezdeményezője volt és aki látta a Löbl Mór által Madarász Bélára intézett szúrásokat, vágy va-vágyott egy ellenforradalmárnak letörésében és elvesztésében részt venni és a haldokló ruháinak lehúzásával magának jogtalan vagyoni hasznot szerezni, ebből eredt az a gyors készsége, hogy kocsit szerzett, hogy a még hörögő, tehát életbenlevő sértettet a kocsira rárakta, majd vádlottársával, az ismeretlen vörösörök díszkísérete mellett, a kocsit az Erzsébet-hidra toltta, annak nadrágját lehúzta és ezután a Rosenfeld Ármin tanú vallomása szerint, a még mindig élő sértettet a kocsiból a híd

járójára borította, előre megfontolt szándékkal vett tehát részt Löbl Mór és Polánszky Lajos társtetteseivel az ölési elkövetési cselekedetnek a fentiek szerinti reá eső „részében.

Nem fogadhatta el a büntető törvényszék Polánszky Lajos vádlottnak azt a védekezését sem, hogy Ő akkor húzta le a sértett cipőjét, amikor az már halott volt, továbbá tagadásával szemben megállapította azt is, hogy ő a szemetéskocsira rakott még élő sértettnek a Dunához való szállításában a kocsinak tolásával résztvevén, előre megfontolt szándékkal elhatározott ölési szándékkal elkövetési cselekedetet végzett társtettesi minőségben, mert Csutak Dániel és Rosenberg Ármin tanúvallomása szerint úgy a kocsiátvitelkor, valamint a hídon a kocsiból való kibontáskor Madarász Béla még élt, mert továbbá ő éppúgy, mint Max Miksa vádlott, kezdettől fogva jelen volt a történetek lefolyásánál, tudta, hogy egy állítólag fényjeleket adó ellenforradalmárért mennek, tudta, hogy Löbl Mór annak lesújtására készen áll, egyformán gondolkodott és érzett a jelenlevőkkel, önként, minden hívás nélkül, saját jószántából vállalkozott arra, amit tett s azt, hogy a kocsit tolt, tagadásával szemben Rosenfeld Ármin tanú vallomása kétségtelenné tette.

Végül Löbl Mór vádlott ellenében is megállapította a büntető bíróság az előre megfontolt ölési; szándékkal való cselekvést, mert a nevezett vádlott a bizonyított adatok szerint leszállásban várta az előre jelzett leszállítását az állítólagos ellenforradalmárnak, a terrorfiúk közé tartozott, akik az előzményben előadottak szerint az ellenforradalmárnak jelzett egyéneknek legyilkolását, anélkül, hogy bármily bizonyító adat beszerzésére törekedtek volna eleve tervbe vették és dicsőségnek tartotta azt, hogy a Berend tanár meggyilkolása napján még egy ellenforradalmár kivégzésével szaporítsa az ellenforradalom letörésében szerzett érdemeit.

A fent előadottak szerint Küvér Lajos vádlottnak a cselekményei egy rendbeli a Btkv. 278. §-ában meg-

határozott gyilkosság büntettének a Btkv. 69. §-ának 1. pontja szerinti felbújtói részességét foglalja magában, továbbá egy rendbeli a Btkv. 344. §-ában meghatározott rablás büntettének összes tényelemeit ki-merítik.

Lobi Mór vádlottnak a cselekményei egy rendbeli a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntettének és a Btkv. 344. §-ában meghatározott rablás büntettének.

Max Miksa vádlottnak a cselekményei egy rendbeli, a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntettének és a Btkv. 344. §-ában meghatározott rablás büntettének,

végül Polánszky Lajos vádlottnak a cselekményei egy rendbeli, a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntettének és a Btkv. 344. §-ában meghatározott rablás büntettének a tényelemeit foglalják magukban,

amiért is, tekintettel az elmeorvosi vizsgálat eredményére, beszámítást avagy büntethetőséget kizáró okok hiányában a vádlottak bűnösségének a megállapítása indokolt.

V.

Szigeti Gusztáv meggyilkolása.

Az ügyágazat ezen szálkában a büntető törvény-szék a következő tényállást állapította meg:

Csomor Gábor vádlott, ki a Pervanger Mihály parancsnoksága alatt álló veszprémi terrorcsapatnak a tagja volt, 1919 április 30-án, állítása szerint, azt a parancsot kapta Lusztig Arnold nyomdásztól, a Veszprémben ezidőben működő politikai megbízottól, továbbá Pervanger Mihály tói, az ő parancsnokától, hogy a Károlyi-kormány volt hadügyminiszterét, gróf Fes-tetich Sándort rejtegető, emiatt túszként elfogott és -a veszprémi terrorcsapat pincéjében őrzött Szigeti Gusztáv déghi kereskedőt végezze ki, illetve ennek a ki-

végzés helyére leendő elszállítása végett kocsit szerezzen.

Csomor Gábor vádlott még aznap délután megszerezte Herczeg Gábor fiakeresnek a kocsiját és azon aznap délután fél 6 óra tájban Szigeti Gusztávval együtt Balatonkenesére indult. Útközben egy temető mellett Csomor Gábor leszállott a kocsiról és valamelyik sírról követ törve le, azt Szigeti Gusztáv testére erősítette. A Balaton közelébe este 9 óra tájban értek. Itt Csomor Gábor Szigeti Gusztáv kezeit Herczeg Gábor fuvarossal a Csomor Gábor által hozott drótkötéllal összekötöztette, a kocsist fogatával együtt azzal a fenyegetéssel, ha a történekről valakinek szólni fog, úgy ő is kivégzi, hazaküldötte.

Ezután Csomor Gábor Szigeti Gusztávval bement a Balatonba, itt a parttól mintegy 20-25 lépésnyire levő zátonyon elhelyezkedve, közölte Szigeti Gusztávval, hogy őt most ki fogja végezni.

Szigeti Gusztáv sírva kérte a vádlottat, hogy hagyja őt szabadon, ő boldoggá és gazdaggá fogja tenni ezért, nevezett azonban a könyörgésekre nem hallgatott, amikor Szigeti Gusztáv csak arra kérte, hogy ha már nem menekülhet, úgy ne kínozza, hanem hamar végezzen vele, nehogy sokáig szenvedjen. Csomor Gábor ékkor közvetlen közlről célozva, a Szigeti lejére irányított revolverből a fejére lőtt és minthogy az első lövés nem talált, őt másodsor is fejbeltte. Szigeti Gusztáv ezen lövésre hanyatt esett, a zátonyról lefelé csúszott, de nem halt meg, erre Csomor Gábor rohamkésével a haldokló Szigeti Gusztávot addig szurkálta, amíg ki nem szenvedett, azután a Balatonba dohta.

Csomor Gábor ezután, hogy a kivégzés megtörténtéről bizonyítékot szerezzen, az áldozatnak a vízből még kiálló fejéről balfülének a cimpáját levágta, ezzel gyalog visszatért Veszprémbe, itt a levágott földarabot Pervanger Mihálynak adta át, aki jelentést tett Lusztig Arnoldnak, a fülcimpát felmutatva, amire Lusztig Arnold elégedetten nevetett, majd Csomor Gábornak Pervanger Mihály útján 5000 korona ajándékot adott munkadíj címén.

A veszprémit ügyészség által a budapesti ügyészséghez intézelt átirat tartalmából az tűnik ki, hogy a feltalált hulla felboncoltatván, azon egy lövést és 16 késszúrásból eredő sérülés találtatott, ezek okozták a sértettnek halálát.

Csomor Gábor vádlott a cselekmények elkövetését beismeri és pedig a tényállásnak teljesen megfelelő módon, azzal az egy kivétellel, hogy a sértett nyakába kötött követ, mielőtt őt a Balatonba vitte, eldobta. Védekezésére azt hozza fel, hogy ő Lusztig, Arnold és Pervanger Mihály parancsát hajtotta végre.

Tarthatatlannak találja a büntető törvényszék ezt a védekezést, mert sem Pervanger Mihály, nem Lusztig Arnold arra joggal nem bírtak, hogy valakinek a kivégzését elrendeljék, Csomor Gábor vádlott is jól tudta, hogy halálos ítéletet csak törvényes polgári, avagy katonai bíróság hozhat, így a jogellenesen elrendelt cselekményt végrehajtani nem tartozik, ha azt ezek dacára önszántából megtette, ezért a -bűnvádi utón való felelősséget el nem kerülheti.

Tekintettel arra, hogy Csomor Gábornak délután fél 6 órától, vagyis a megindulás idejétől a tett végrehajtásáig kellő idő állott rendelkezésére, hogy ölési szándékát higgadtan és indulatoktól mentes lélekkel elhatározza, hogy a tett végrehajtásában megnyilvánuló makacs kitartás úgy az elhatározásnak erejére, valamint a végrehajtásnak tervszerűségére és higgadtságára egyaránt rámutat,

a vádlottnak ez a cselekménye a Bfkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetnének az összes tényálladási elemeit magába foglalja,

amiért a beszámítást kizáró, avagy büntetlenséget biztosító okok hiányában a vádlott bűnösségének megállapítása indokolt.

VI.

Ferry Oszkár és két társa meggyilkolása.

Ebben az ügyágban a törvényszék a következő tényeket állapította meg:

Folyó évi Július 17-én a vörösórség orsz. főparancsnokságának egyik osztályán Zagyi József, oda szolgálattételre beosztott csendőr irodatiszt, egy írógéppel írt névtelen feljelentést szerkesztett, melyben azt adja elő, hogy a magasabb rangú csendőrtisztek ellenforradalomra készülnek és abban öt csendőrtisztet meg is nevez, akik az ellenforradalom sikerülte esetén magas vezetői állásokat fognak nyerni, közöttük Ferry Oszkár nyugalmazott csendőraltábornagy, Borhy Sándor és Menkina János alezredek.

Ezt a feljelentést Zagyi József bevitte Ghlepko Hantos Ede az orsz. vörösórség főparancsnokság politikai megbízottjához, kinek utasítására Pór (Polatschek) Ernő, dr. Vajda Zoltánnak, a vörösórség orsz. főparancsnokának titkára, ki a most nevezett és a Chlepko Hantos Ede előszobájában dolgozott, aktszerűleg elintézte a feljelentést oly módon, hogy annak tartalmát leírva, mint bizalmas följelentést, további intézkedéstétel végett a belügyi, a hadügyi népbiztoságoknak, továbbá Kun Bélának és a hadsereg főparancsnokságainak megküldötte. Ebben a bizalmas feljelentésben a csendőrtisztek internálása lóvén javaslatba hozva, Chlepko Hantos Ede még ez napon meghívatta Cserny Józsefet és arra utasította, hogy a nevezetteket tartóztassa le és végeztesse ki.

Cserny József a; letartóztatás eszközlése végett Chlepko Hantos Edéhez Radányi Kornél és Bonyháti Tibor politikai nyomozókat, az ő terrorcsapatjához tartozó és általa vérebeknek nevezett egyéneket küldötte el azzal az indokolással, hogy ezek már korábban is nyomoztak a nevezett csendőr-főtisztek ellen

sőt ezeket egy ízben már le is tartóztatták, de akkor a nevezettek — eredménytelen lévén a nyomozás — kiszabadultak, így ismerik a tiszteket és ezek végezhetik el legjobban a reájuk váró feladatot.

A nyomzók meg is jelentek Chlepko Hantos Edénél, ki már ekkor tudukra adta, hogy a csendőrtisztek kivégzése feltétlenül szükséges, azok letartóztandó és a Cserny-féle Mozdony-utcai laktanyába kísérendők.

Radányi és Bonyhádi nyomozók folyó évi július hó 18. és 19. közötti éjjelen autóval a nevezett csendőrtisztek lakásai elé mentek, ők maguk az autóban benmaradtak, a kíséretüket képező Bartalos István és Pető István terrorfiukat felküldötték a nevezettekhez s midőn azokat összeszedték; akkor a foglyokká] együttesen bevonultok a nevezett terrortanyára.

Két három napig a csendőrtiszteket a nyomozók vallatták, hogy esetleg további eredményeket érjenek el, ezek: azonban állítólagos ellenforradalmi terveikből mitsem árultak el.

Folyó évi július hó 21-én, miután a vallatás eredménytelen maradt, Cserny József, Papp Sándor és a nyomozók még a délután folyamán elhatározták, hogy a 21-22 közötti éjjelen a nevezetteket a laktanyában felakasztással kivégzik, Radányi és Bonyhádi nyomozók értesítették Löscher Mártont ebbeli szándékukról és felhívták, hogy kérdezze meg a terrorfiukat, kik vállalkoznak az akasztás végrehajtására. — Löscher Mártonnak felhívására Kakas Ferenc, Neumayer Géza, Csomor Gábor, Pető, István és Trailla György terrorfiuk önként jelentkeztek és jelentették ki készségüket.

A végrehajtás éjjel 11 óra után vette kezdetét és pedig olyan módon, hogy Neumayer Géza vallomása szerint Papp Sándor adta a kötelet, ezt Neumayer Géza a pinchelyiség folyosóján végigvonuló vízvezetéki csőre költötte hurok alakjában; a csőhöz, miután az magasan volt, egy létrát támasztottak, ezeknek elrendezése után egyenként a következő sorrendben, t. i. elsősorban Borhy Sándort, másodíknak Menkina Jánost, harmadíknak Ferry Oszkárt lehozva szobáikból, előbb az egyiket, ennek kivégzése után a másikat, ennek kivégzése után a harmadikat a pincében levő

egyik fülkébe vezetlek, ott arculverésekkel és puska-tussal való ütésekkel való bántalmazással vallomástételre akarták bírni s minthogy ez nem sikerült, fogtak hozzá az akasztáshoz. Először Borhy Sándor került az akasztófa alá, kényszerítették, hogy a létrán menjen fel, mit szó nélkül meg is tett, ráhúzták a nyakára a hurkot, azután kirántották lábai alól a létrát és a lábánál fogva lefelé húzták, mintegy negyed óráig függni hagyták s miután ez idő alatt meghalt, egy rúddal felemelték, kiakasztották nyakából a kötelet, a létrára helyezték holttestét és azt a pincefolyosó egyik sarkába tették le. Ezután lehozták Menkina János alezredest, ezt is hasonlóan arra bírták, hogy a létrán felmenve a hurkot megközelítse, a nyakába akasztották a kötelet, ez azonban leszakadt alatta, erre ugyanebből a kötélből újabb hurkot készítettek és miután felhívásukra újból felment a létrára, a hurkot újból a nyakára akasztották és a létrát kirántották alóla, — 15 percnyi függés után levették és minthogy ezután még a földön vonaglott, Csomor Gábor a rohamkésével és vagy Löscher Márton, vagy Pető István a szuronyával összeszurkálták. Az akasztás és szúrás következtében elhalt egyénnek a hulláját az előbb említett hulla mellé helyezték. Végül harmadszor lehozták Ferry Oszkár csendőrtábornagyot, ezt is hasonlóan arra bírták, hogy a létrán felmenjen, ennek is a nyakába akasztották a hurkot, kirántották lába alól a létrát és midőn meghaltnak vették, levették az akasztófáról és a többi hulla mellé helyezték el.

Ezután a hullák elszállítása vette kezdetét, történt pedig ez oly módon, hogy a tervbe még a délután folyamán beavatott Tóth József soffőr egy teherautóval előállott, erre a hullákat a soffőr segédkezésével Csomor Gábor, Neumayer Géza, Pető István és Trailla György vádoltak a teherautóra tették, az akasztásra használt kötéllel őket egymáshoz kötötték, a Radányi és Romhádi nyomozók által a tornateremből kihozott súlyzókat a kötéltre illesztették, ezután a teherautóval a műegyetem melletti Dunapartra mentek, ott a hullákat a földre dobva és a földről lábaiknál fogva a vízig von-

szolva a Dunába dobták. A teherautót megelőzően Ronyhádi és Radányi nyomozók, továbbá Kakas Ferenc terrorista egy személyautóval haladtak, ők mutatták a teherautónak a helyet, ahol a hullákat a Dunába kell dobni.

A végrehajtás utáni reggelen Cserny József borral és szalonnával vendégelte meg az éjjeli munkát végző terrorfiúkat.

Cserny József vádlott azt beismerte, hogy Chlepko Hantos Edétől még július hó 17-én, tehát a csendőrtisztek letartóztatása előtt megtudta, hogy ez azokat kivégeztetni akarja, közölték ezt vele, később az általa a Chlepko Hantos Edéhez küldött nyomozók, t. i. Bonyhád és Radányi is, tagadja azonban, hogy ő a csendőrtisztek meggyilkolására bárkit is felbujtott volna, védekezése szerint azért húzta, halasztotta a kivégzést, mert a nevezetteket valamelyik éjjel, esetleg a terrorcsapat tagjainak leitatása segélyével megszöktetni akarta, az utolsó este még külön meghagyta Radányinak és Bonyhátinak, hogy ha kivégzésre kerül a sor, ők keltsék fel, ezek azonban ezen meghagyásnak eleget nem léve, őt szándékukról nem értesítették, amiért másnap még szemrehányást is tett.

Papp Sándor vádlott tagadta, hogy ő a nyomozókat, vagy ezek útján a gyilkosságokat elkövető egyéneket ezen cselekmények elkövetésére szándékosan rábírta volna, védelme szerint neki Cserny József ugyanezen napon azt mondta, hogy a foglyokat szabadon fogja bocsájtani, szószerint idézve: „haza fogja engedni”, — így sejtelve sem volt arról, hogy a kivégzések az éjjel megtörténnek, tagadja továbbá, hogy ő adta volna az akasztásnál használt kötelet, végül azt elismeri, hogy a kivégzés előtt rövid idővel, mikor ő már az ágyban feküdt, őt Radányi és Ronyhádi nyomozók felkeresték, de nem azért, hogy a kivégzésnek rövid idő múlva való megkezdését vele tudassák, és erre engedélyt kikérjék, hanem azért, hogy tőle cigarettát kérjenek, amiért össze is szidta őket.

Bonyhádi Tibor vádlott beismeri, hogy Radányi nyomozó társával a Chlepko Hantos Edétől vett

parancs alapján ő fogatosította a csendőrtisztek letartóztatását, ismerte Chlepkó Hantos Edének azt a szándékát, hogy a tiszteket ki fogja végeztetni, mert ezt közölte velük, beismerte azt is, hogy Kakas Ferencnek és Csomor Gábornak előzetesen megmondotta a kivégzés előtti délutánon, hogy benn kell maradniuk a laktanyában és hallotta, amidőn Radányi azt mondta Löscher Mártonnak: „ezt a társaságot haza kell küldeni”, — beismeri azt is, hogy a kivégzés előtt Radányival együtt fent járt Cserny Józsefnek és Papp Sándornak szobájában, az ő jelenlétében mondotta Radányi ezeknek, hogy a kivégzésre az „előkészületek megtétettek és hallotta úgy Cserny Józsefnek, mint Papp Sándornak beleegyező és biztató nyilatkozatát, védelmére azt hozza fel, hogy Radányi nyomozó vitte a főszerepet, ő csak mellék személyként szerepelt, a kivégzéseket tehát nem ő inscenálta.

Kakas Ferenc, Gsomor Gábor, Löscher Márton és Neumayér Géza vádlottak nagy általánosságban beismerik, hogy a kivégzésekről előre tudtak, azoknak végrehajtásában kisebb-nagyobb szerepet játszottak, mindegyik a másikra igyekszik háritani egy-egy részét a bűncselekménynek, őrtállással, a soffőr felköltésével, a letartóztatott Gencsa Arnold alezredes készére vízhozással kívánják valószínűsíteni azt, hogy egyik vagy másik kivégzésnél aktív szerepet nem játszottak.

Tóth József soffőr vádlott azt beismerte, hogy autójával ő szállította el a hullákat a dunapartra, tagadta azonban, hogy társainak gyilkosságokra irányuló tervéről tudomása lett volna előzetesen, ő ezt csak akkor tudta meg, midőn autójával előállt és a pincébe lemenve, egy hullába botlott, majd egyet az akasztófán látott, mire megborzadva felszaladt az autójához, tagadta továbbá azt is, hogy akár a hulláknak autóra rakásában, akár azoknak a Dunába dobásában bármi módon segédkezett volna.

A büntető törvényszék Cserny József és Papp Sándor vádlottaknak a védekezését, mint valótlan elutasította,

mert Cserny József maga beismeri, hogy a csendőrtisztek letartóztatása előtt már tudomása volt arról,

hogy Chlepkó Hantos Ede nevezetteknek a meggyilkolását követeli,

mert maga beismeri, hogy a csendőrtisztek ügyének a kivizsgálása végett ő ajánlotta a két vérebet Chlepkó Hantos Edének, bizonyára abban a reményben, hogy ezek valami nagyobb ellenforradalmi mozgalom tervét veszik ki, kínzások árán a hozzájuk bekísért csendőrtisztekből,

mert (mesébe való a nevezettnek azon állítása, hogy a csendőrtiszteket szabadon akarta bocsájtani, ha ez lett volna a szándéka, ezt akármikor megtehetette volna,

mert Bonyhádi Tibor vallomása szerint ő és nyomozó társa július 21-én az esti órákban felkeresték Cserny Józsefet, ez nem aludt, az ágyban ült és cigarettázott és kérdésükre azt felelte, hogy Chlepkó parancsa szerint „haza kell küldeni a csendőrtiszteket” amialatt azoknak kivégeztetését értette,

mert végül Cserny József lévén a terror-tanya parancsnoka, ennek tudta és beleegyezése nélkül ilyen rémes gyilkosságokat a laktanyában elkövetni nem lehetett volna,

mert Bonyhád Tibor vallomása szerint a kivégzést megelőző délután Papp Sándor vádlott, kinél a csendőrtisztek által hazulról kért tisztasági cikkek behozatalát engedő cédulákat összetépve (találta, kijelentette Bonyhádi Tibornak, hogy ezeket nem kellett elvinni, mért a csendőrtisztek rövid idő múlva „haza lesznek küldve” és nem „engedve”, mint Papp Sándor mondja,

mert ugyanennek vallomása és Kakas Ferenc vádlottnak a vallomása szerint” a kivégzést megelőző időben is bementek a nyomozók Papp Sándorhoz az előkészületek megkezdését jelenteni s ekkor Kakas Ferenc vallomása szerint a szobából kijövő Papp Sándor azt mondotta a nyomozóknak, „hát igen, fel kell akasztani őket”,

mert végül Neumayer Géza vádlottnak vizsgálati vallomása szerint Papp Sándor adta a kötelet az akasztáshoz, mely vallomását ^a főtárgyaláson is fenntartotta.

De Kakas Ferenc, Csomor Gábor, Löscher Márton, Neumayer Géza vádlottak, mint a szökésben levő

Pető István és Trailla György vádlottak tette társai, kik Lőscher Márton vallomása szerint önként, saját jószántukból vállalkoztak a kivégzések teljesítésére, szintén alaptalanul védekeznek azzal, hogy az egyes kivégzésnél való közreműködésüket a tényállásban felsorolt ürügyek alatt tagadni próbálják,

mert maga az a tény, hogy a kivégzés végrehajtására valamennyien jelentkeztek, az a tény, hogy három egyénnek megfelelő eszközök hiányában és alkalmatlan helyen történő felakasztása a jelentkezőknek összes munkaerejét feltétlenül igénybe vette, végül hogy Lőscher Mártonnak legmegbízhatóbbnak látszó vallomása szerint mindenki részt vett valamivel a kivégzésben, azt bizonyítja, hogy a különben is erre a hármas gyilkosságra szövetkezett egyéneknek a három bűncselekményben tette társi minőségben való szereplése kézenfekvő.

Bonyhádi Tibor védekezését is alaptalannak találta a bíróság,

mert az előzmények szerint ő volt az, aki állürügyek alatt becsempészte magát a csendőrsztek társaságába, magát fehér érzelműnek mutatván, tette pedig ezt azért, hogy a már előzően általuk sikertelenül folytatott és így dicséretükre nem vált nyomozás után olyan adatok birtokába jusson, melyek csak halálos kimenetelt vonhatnak maguk után,

mert Cserny József vallomása szerint Bonyhádi Tibor volt az ész, a diplomata, ő volt a finesz, ez sürgette legjobban a kivégzést, nap-nap után nyakára járva Cserny Józsefnek s midőn ez azt kérdezte, hogy mi a „fedezet”, a zsebjére ütve azt felelte „itt van a fedezet a zsebemben”, ezek szerint tehát tarthatatlan az a szárnalmas védekezés, hogy a nálánál idősebb, de mindenesetre ügyetlenebb Radányi Cornél lett volna ennek a drámának főszereplője,

mert saját vallomása szerint is ő szólította meg Kakas Ferencet és Csomor Gábort, de nem az általa vallott azon kijelentéssel, hogy: benn kell maradniok a laktanyában, hanem a Csomor Gábor által bizonyított azon kijelentéssel: „menjtek és végezzétek a munkátokat”,

mert végül még annak eszméje is tőle került ki, hogy a Dunába dobott hullák felmerülését megakadályozandó, azokra súlyt keli kötni s ebből a célból ő és nyomozótársa hozták ki a tornateremből a súlyzókat és adták át a hullák szállítására kirendelt egyéneknek.

Épp így tarthatatlan Tóth József vádlottnak védekezése is,

mert Kakas Ferenc vallomása szerint e vádlottat az ő jelenlétében felköltő Nébel soffőr azzal költötte lei az elindulás előtt: „tudod hová kell menned”, majd Tóth József felöltözvén, Kakas Ferencel az udvarra jött, azt kérdezte ettől, hogy: „már a kocsin vannak-e?” és amikor ez tagadólag felelt, felkérte, hogy mutassa meg őket, mire Tóth József vádlottat le is vezette a pincébe,

mert Tóth József maga is beismeri, hogy maga látta a második akasztott embert a kötélen lógni, továbbá a terhelt társak azt is bizonyították, hogy segédkezett a hulláknak a kocsira való feltételében,

mert végül arra is adatok merültek fel, részint Tóth Józsefnek beismerése, részint pedig Löscher Márton vádlottnak vallomása alapján, hogy a velük mindenben egyetérző Tóth József vádlott az akasztófán lógó Menkina János csendőralezredest vergődése közepette arcul verte, továbbá Löscher Márton Radányi Kornél nyomozótól tudja, miszerint ez még az esteli órákban kiadta neki a parancsot, hogy a kivégzendő egyének hulláit ő fogja elszállítani, így nyilvánvaló, hogy a büntett elkövetése előtt társaival előzetesen megegyezve, a büntettek elkövetése után nyújtandó segély, illetve a hatósági intézkedések megghiúsítása iránt velük egyetértett.

Ezen ügy kapcsán tényként állapította meg a bíróság azt is, hogy Bartalos István terrorfiú, tudva előre a három tisztnek azért való letartóztatásáról, hogy azokat a terror-tanyában ki fogják végezni, előre megfontolt szándékkal, egyetértve a tettesekkel és felbujtókkal, ezen bűncselekményeknek az elkövetését szándékosan megkönnyítette és előmozdította azáltal, hogy a nezettek letartóztatta és éjnek idején a terrorlakta-

nyába beszállította, tényként állapította meg továbbá azt is, hogy Cseh László vádlott a fentieknek tudatában a tettesekkei és felbujtókkal előzetesen egyetértve, a csendőrtisztek meggyilkolásának elkövetését előre, megfontolt szándékkal megkönnyítette és előmozdította azáltal, hogy letartóztatásukban azokat napokon át fegyveresen őrizte.

Bartalos István és Cseh László vádlottak a lényeket ugyan tagadásba nem veszik, sőt elismerik, ellenben azt, hogy a kivégzések tervéről előzetesen tudomásuk lelt volna s így azt tudatosan és előre megfontolt szándékkal mozdították volna elő vagy könnyítették volna meg beismert lényekkel, mindketten tagadják,

A büntető bíróság tagadásukkal szemben utal arra, hogy mindketten a terrorcsapat tagjai voltak, akik előtt az ott letartóztatottaknak kínzások útján való kivégzése ismeretes volt és akik éppúgy áthatva a burzsujgyűlölettől, mint társaik, már a terroralakulata való belépésükkor mindenre való készségüket kijelentették,

mert nevezetteknek állandó tanyája a terrorfiúk kaszárnyája lévén, lehetetlen volt nem látniok és nem hallaniok azt, hogy mi készül ott a csendőrtisztek ellen, de tudniok kellett ezt abból is, hogy Cserny József vallomása szerint az ő terroralakulata „testvéries banda” volt, hol nemcsak hogy el nem ha ugatták akár a tervbevett, akár a végzett borzalmakat, hanem maguk közt előzetesen megbeszélték és dicsekedtek is azzal, hogy ki milyen legény, mit tudóit és mit fog végezni,

ezek szerint tehát nem férhet vita a szándékukhoz, annak előre megfontolt voltahoz, illetve a büntettek megkönnyítéséhez és előmozdításához szolgáló tevékenységüknek előzetes egyetértésből fakadásához.

Végül ugyanezen ügy kapcsán lényként állapította meg a bíróság azt is, hogy dr. Vajda Zoltán vádlott mint a vörösörség orsz. főparancsnoka Budapesten. 1919. évi április havában, közelebről meg nem hátra rogható napon, amidőn ezt a hivatalos állását elfoglalta, az ott levő személyzet előtt, tehát nyilvánosan és gyülekezeti előtt, többek között, a következő kijelentéseket tette: „Tudom, mire vállalkoztam, kitartok végig, vagy meghalok, vagy érvényre juttatom a diktatúra

eszméjét”, továbbá arra kérte a hallgatóit, tartsanak ki a kommunizmus mellett.

Továbbá Pór (Pollatschek) Ernő vádlott: ellenében tényként állapította meg a bíróság azt, hogy Ő, mint a vörösörség orsz. főparancsnokának titkára, Budapesten, 1919. évi július hó 17-én beérkezett és Ferry Oszkár csendőraltábornagy, Borhy Sándor és Menkina János csendőralezredesekre is vonatkozó névtelen feljelentést, illetve internálási javaslatot annak hátlapján nyomban elintézte, azt szabálytalanul kiadta, ezáltal törvényellenesen elfogatta nevezetteket, akik letartóztatásuk alatt sanyargatásokat is szenvedtek.

Dr. Vajda Zoltán vádlott a Vértesi István tanú által idézett kijelentéseknek a megtételét tagadásba nem vette, azzal védekezett, hogy beszédjében annak i_a kifejezést adott, hogy a rendet és nyugalmat mindenki megtartsa, mert nekik ez a főfeladatuk.

Pór (Pollatschek) Ernő vádlott a fentidézeti akta előmutatása után beismerte, hogy annak hátlapjára vezetett elintézését, valamint a külön előadó ívre ezt szórói-szóra átvevő elintézését ő fogalmazta, ezeknek a kiadmányai lettek a kiadói utasításban jelzett hatósághoz elküldve. Védelmére azt adja elő, hogy ő ezen feljelentés elintézésének a következményeire nem gondolt és a továbbiakról egyáltalán semmit sem tudott.

Cseny József vádlottnak, továbbá Papp Sándor és Bonyhádi Tibor vádlottaknak a tényállásban előadottak cselekményei arra való tekintettel, hogy az előbbi kettő Bonyhádi Tibor és ennek útján Kakas Ferenc és társai tetteseket, Bonyhádi Tibor pedig Kakas Ferenc és tettestársait előre megfontolt szándékkal három rendbeli gyilkosság büntették az elkövetésére szándékosan reábírták, mindegyikkel szemben három rendbeli a Btkv. 278. és 69. §. 1-ső pontja szerinti gyilkosság büntetésében való felbujtói bűnrészességnek,

Kakas Ferenc, Csoinor Gábor, Löscher Márton és Neumayer Géza vádlottaknak a cselekményei mindegyikkel szemben, mint tettestársakkal szemben, három rendbeli a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntették,

Tóth József és Cseh László vádlottaknak cselekményei fejenként egy rendbeli a Btkv. 27S. és 69 §-ának 2. pontjában meghatározott gyilkosság büntetében való bűnsegédi bűnrészességnek, továbbá Bartoios István vádlottnak cselekménye színién a Btkv. 278. és 69. §-ának 2. pontjában meghatározott gyilkosság büntetében való bűnsegédi bűnrészességnek,

Dr. Vajda Zoltán vádlottnak a cselekménye, tekintettel arra, hogy ő a diktatúra eszméjének egész a haláláig hű harcosának vallotta magát és arra hívta fel nagyszámú hallgatóit, hogy tartsanak ki az osztálygyűlöletet, a magánvagyon elkobzását hirdető kommunizmus mellett, mely kijelentéseivel a munkásosztály tagjait a többi társadalmi osztály elleni gyűlöletre hívta fel, továbbá a tulajdon jogintézménye ellen izgatott, mindezt háború idején tette, nyilvánosan és gyülekezeten, egy rendbeli a Btkv. 172. §-ának 2. bekezdésében meghatározott és az 1912. évi 63. t.-c. 19. §-ában meghatározott izgatás büntettének, végül

Pór (Pollatschek) Ernő vádlottnak a cselekménye, tekintettel arra, hogy azzal a csendőrtisztek letartóztatására szándékosan közreműködőt, három rendbeli a Btkv. 323. §-ának 1. bekezdésében meghatározott és annak az utolsó bekezdése szerint minősülő személyes szabadság megsértése vétségének a tényelemeit foglalják magukban,

amiért is beszámítást avagy büntethetőségei kizáró okok hiányában ezen vádlottak bűnösségének a megállapítása indokolt.

Megjegyzi itt a bíróság, hogy a főbenjáró bűncselekményekkel vádolt egyéneknek elmeállapotát orvosszakértőkkel megfigyeltette s ezek a megfigyelt vádlottaknak mindegyikére egybehangzóan megállapították, hogy sem elmezavarban nem szenvednek s nem szenvedtek a cselekmény elkövetésekor, sem öntudatlan állapotban nem voltak, tehát akaratuk szabad elhatározási képességét mi sem zavarta vagy korlátozta, így teljes beszámíthatóságuk kétségtelen.

A büntetés mértékének megállapításánál a büntető törvényszék Bartalos István és Jsívão és Löscher Márton vád-

lottak kivételével, a többi vádlottaknak javára mérlegelte eddigi rovatlan előéletüket, nem vette és nem vehette azonban enyhítőül sem elhanyagolt nevelésüket, sem a háború miatti munkátlanságukat, állítólagos beismerésüket és a kommunizmus tanainak beszívása folytán történt megtévelyedésüket,

mert annyi műveltséggel és a mindennapi éleinek annyi ismeretével mindegyik vádlott rendelkezett, hogy a jót a rossztól, a megengedettet a tiltottól, a bűnt az erkölctől megkülönböztetni tudta, meri a munkátlanság egyedül saját hibájukból származót!, amennyiben becsületes munkakészség esetén megélhetést biztosító foglalkozáshoz juthattak volna, ezt azonban, könnyebb kenyérszerzési módot találván, igénybe nem vették, meri beismerésük nemcsak hogy felfedező hatású nem volt, hanem a legtöbben óvatos körültekintéssel az elkövetett bűnöket társaikra kívánták hárítani, mert a kommunizmus tanait nem elvből és meggyőződésből követték, hanem azért, mert ez számukra eddigi életükben páratlan hatalmat és eddig soha nem ismert jólétet biztosított.

Viszont nyomatékos súlyosbító körülményül tekintette a bíróság Cserny József, Papp Sándor, Bonyhád Tibor, Kakas Ferenc, Csomor Gábor, Bartalos István, Löscher Márton, Cseh László, Groó Géza, Löbl Mór, Tóth József és Neumayer Géza Cserny-csoportbeli, valamint Mészáros Sándor Bandi-csoportbeli terroristákkal szemben azt, hogy Cserny József mint vezér, Papp Sándor mint alvezér, a többiek pedig mint a társaság tagjai, a proletárdiktatúra fenntartása érdekében a veik ellenkező nézetű társadalmi osztály tagjainak a kínzására és kiirtására szövetkeztek, minden lelkiismeretfurdalás nélkül, válogatott kínzások között végeztek azokkal, akiket ellenforradalmároknak vélelmeztek, meg volt bennük a legteljesebb készség arra, hogy Budapest polgárságának a legnagyobb részét kiirtják, ha ez a terror alatt meg nem hajlik négy és fél hónapig állandó rettegésben és félelemben tartották a főváros polgári elemeit, a vidéki kirándulásaikkal pedig az általuk megszállott területeknek a lakóit, Cserny József, a vezér, cézári halalmi mániában szenvedett, társai pedig

a burzsujevér kiontásában gyönyörködtek és elkövetett hőstetteikkel derűre-borúra dicsekedtek,

nyomatékos súlyosbító körülménynek vette Goldberger (Schön) Gábor vádlottal szemben a tanuk egész tömege által bizonyított, a hatalmi örület fokáig terjedő uralomvágyat, a lelki elfajultságának sokszor tanúsított azt a mérvét, hogy másoknak a kínjaiban és szenvedéseiben egyenesen gyönyörködött, durva, brutális volt azokkal szemben, akik a jobb társadalmi osztályhoz tartoztak és mint őrizeteseik az ő kezeik közé kerültek.

Dr. Vajda Zoltán vádlottal szemben azt, hogy anyagi jólétben élén, magas műveltségű egyén lévén, a proletár tévtanoknak hamisságát felismerni képe., volt, ennek dacára minden anyagi kényszerítő ok nélkül azért vállalta a reá ruházott megbízási, hogy magas hivatali állásban Jegyen része.

Pór (Pollatschek) Ernővel szemben, hogy becsületes megélhetési forrása volt, művelt és tanult egyéniségéi szintén azért ajánlotta fel a proletárdiktatúra szolgálátára, hogy ezzel magasabb illetményhez, esetleg más kedvezményekhez juthasson,

Max Miksa vádlottal szemben, hogy ő volt hamis jelentésével az, aki Küvér Lajost Madarász Béla lakásába való felmenetelre ösztökélte, így tulajdonképpen ő volt a kezdeményezője az ekkor lejátszódó rémes esetnek.

Karsai József, Karsai Józsefné, Katona a Sándor vádlottak ellen azt az aljas, menthetetlen és brutális magaviseletet, amelynek jóformán naponként tanújelét adták, hogy Karsai József és Karsai Józsefné a nekik foglalkozást, lakást és egyéb szolgáltatásokat adó háztulajdonost és annak nagyszámú családját állandóan sértegették, örök izgalomban tartották, engesztelhetetlen gyűlölettel viseltettek azok iránt, akiktől csak jóban volt részük, Katona Sándor pedig mint házbizalmi a reáruházott tisztségnek pártatlanul viselése helyett irigy ellenségévé fajult a családnak, mindhármukkal szemben pedig a gyűlölködés hirdetésében való konok kiartást,

Küvér Lajos vádlott ellenében azt a nagyfokú durvaságot, amivel fellépett, majd azt a nagyfokú agyafürtságot, amivel a neki hívó Madarász Bélát megtevesztve, revolverét tőle megszerezte és ezt a künnálíoknak, mint az ellenforradalmárságot bizonyító eszközt mutatta fel, hogy az önmagával tehetetlen és általa megköztözött sértettet többször tetteleg bántalmazta.

Steiger János vádlottal szemben azt, hogy ő bár sofför létére nem volt kénytelen, kommunista érzelmeitől üzeive, az ellenforradalom napján önként vállalkozott a monitorokat lövő gépfegyverek kezelésére és tisztán burzsujgyűlöletből a dr. Berend Miklós élete ellen intézett támadásban való részvételre.

Ezeknek mérlegelésével állapította meg a bíróság az egyes vádlottak ellenében az ítéletben meghatározott, a vádlottak egyéni bűnösségének a mérvével arányos, becsületes és pártatlan bírói meggyőződése szerint a jognak, törvénynek és igazságnak megfelelő büntetést.

Polánszky Lajos vádlottnál a cselekmény elkövetésében való kisebbfokú tevékenységét, továbbá nevezettnek a főtárgyalás folyamán tanúsított bűnbánatot, végül Kovács Ferenc vádlottnál a Houán-család által igazolt azt a körülményt, hogy ezt a jóra való iparost a Kársai-házaspár mételyezte meg és ő ennek hála alatt cselekedett, annyira nyomatékos enyhítő körülménynek tekintette a bíróság, hogy velük szemben a büntetés kiszabásánál a fentiek alapján a Btkv. 91. §-ának az alkalmazását indokoltnak találta.

A bűnügyi költségekben való marasztalás a bűnösség megállapításának a folyamánya, ezeket egyelőre az összes vádlottakkal szemben azért nyilvánította behajthatatlannak a bíróság, mert a vádlottak vagyontalanok.

A bűnjeles tárgyaknak a kiadása a Btkv. 61. szakaszának a rendelkezésén alapszik.

Ezekkel szemben a büntetőbíróság Kársai József vádlottat az ellene emelt, a Hollán Miklós sérelmére elkövetett, a Btkv. 323. §-ának 1. bekezdése. 2-ik be-

kezdése első tétele és utolsó bekezdés szerint minősülő személyes szabadság megsértése vétségének vádja alól,

továbbá dr. Vajda Zoltán vádlottat az ellene emelt, a Ferry Oszkár, a Borhy Sándor és Menkin, János csendőrtisztek sérelmére elkövetett háromrendbéli, a Btkv. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetében való, a Btkv. 69. §. 1. pontja szerinti felbujtói bűnrészességnek vádja alól,

végül. Steiger János vádlottal egyrendbeli, a dr. Berend Miklós sérelmére elkövetett, a Btkv. 344. §-ában meghatározott rablás büntetékének a vádja alól a Bp. 326. §. 2. pontja alapján

felmentette,

mert a főtárgyalás folyamán Karsai József vádlott tagadásával szemben mi terhelő adat sem merült fel annak igazolására, hogy ő a Hollán Miklósnak a letartóztatásában akár tettes, akár bűnsegédi minőségben közreműködött volna, a tárgyalás adatai szerint Hollán Miklóst Karsai Józsefné, Katona Sándor és Kovács Ferenc vádlottak fogatták el,

mert továbbá dr. Vajda Zoltánnak azon védelmét, hogy a Ferry Oszkár és társai elfoglalását maga után vonó névtelen feljelentés fogalmazványára, továbbá az ezekről készült kiadmányokra az ő névalírásának gummibélyegzőjét nem ő nyomta reá, erre senkit fel nem hatalmazott, az egész feljelentésről, valamint annak miként történt elintézéséről tudomása nem volt, ezidőben hivatalában nem tartózkodott, igazolták azok a tények, hogy sajátkezű alláírása az aktán hiányzik, Pór (Polatschek) Ernőnek a vallomása szerint dr. Vajda Zoltán ezidőben beteg volt, ennek gummibélyegzője záratlan helyen állott, így azt bárki felhasználhatta, továbbá megerősítette dr. Marberger Sándor orvosnak eskü alatt tett vallomása és a beteg látogatásokról általa szerkesztett, a bíróság által be tekintett jegyzéknek az az adata, hogy a vitatott időben dr. Vajda Zoltán beteg volt, betegségének a kezdete a jegyzékbe be lett vezetve, nevezett tanú őt meglátogatta, betegsége olyan volt, hogy járni nem tudott,

ezek szerint nincs tartható alapja annak a vádnak, hogy ő Ferry Oszkár és társainak elfogatásáról előzőleg tudott volna, továbbá, hogy Chlepkó Hantos Edével megegyezve, a nevezett csendőrtiszteknek a maggyilkolását bármi módon szándékosain megkönnyítette, avagy előmozdította volna,

mert végül Steiger János vádlott ellen a nevezetnek tagadásával szemben az esetre kihallgatott tanuk közül senki nem tudott terhelő adatot szolgáltatni arra, hogy ő dr. Berend Miklósnak Löbl Mór, továbbá Engländer Fülöp és társai által elkövetett kirablásban bármi módon résztvevő volt.

A szökésben levő vádlottakat a vád szerinti bűneselekményeknek a nyomatékos gyanúja terhelvén, a Bp. 472. §-ának rendelkezéséhez képest a nevezettek ellen nyomozólevelet kellett kiadni.

Budapest, 1919. évi december hó 11. napján.

dr. Stocker Antal s. k. Dr. Csekmanek Rezső s. k.

elnök.

előadó.

A független, a tárgyilagos, a bűnt a bűnért üldöző magyar bíróságnak ítélete bővebbi magyarázatra nem szorul, annak minden sora, jogi okfejtésének minden mondata *a sziklaszilárdan álló tételes törvényt szolgálja* híven a bírói eskühöz, mely arra kötelez bennünket, hogy félretéve haragot, gyűlölséget, pártfogást vagy kedvkeresést, az igazságot, csakis az igazságot hirdessük apostoli fenséggel és léleknyugalommal.

Van azonban annak mélyenjáró tanulsága, épen erre akarok pár szóval reámutatni, ez az, hogy: „*Minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs, mely ha megvesz, Róma ledől és rabigába görnyed!*” A proletárdiktatúra erkölcstelen alakulás volt, bűnben született, az érdekhajzászat volt a szülő anyja, a terror volt a

nemző atyja, ennek a két sarkalatos bűnnek a házasságra lépését áldás nem fcisérhette, ez jót nem eredményezhetett, csak romlást, pusztulást, bűnt és gyalázatot

Megbűnhödtünk érte, — elérte a végzet egy részét azoknak, akik a megalapításban, a fenntartásban részt vettek, sújtották a következmények azokat is, akik szenvedő alanyai voltak a gonoszok uralmának

Vonjuk le testi és lelki érték veszteségeinkből, Im zánknak gyászba döntött helyzetéből azt a tanulságot hogy *a természet rendjét bűnös kezekkel büntetlenül felforgatni nem lehet, térjen vissza a félrevezetett osztály a bánatba és gyászba borult hazának a szeretetéhez, dolgozzék teljes erejével a romok eltakarításán, s ha oly álhatatosak leszünk a munkában, mint amilyen álhatatosak voltak a gonosz vezetők a rombolásban, szentül hiszem, lesz még tavasz, lágynyér, feltámad az új, a boldog, a népeket egymás szeretetében üdvözítő Magyarország!*